

# DOMOLJUB



Izhaja dvakrat na mesec in sicer prvi četrtak po 1. in 15. v mesecu. Cena mu je 1 K 60 v na leto, (za Nemčijo 2 K 8 v, za Ameriko in druge tuje države 2 K 80 v). — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semevalške ulice št. 2, naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“ Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. \*\*\*\*\*

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU  
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna pettivrsta (festina „Domoljubove“ širine, 34 mm) stane za enkrat 30 v če se tiska dvakrat 26 v, če se tiska trikrat 24 v. Pri večkratnem objavljenju znaten popust — Reklamne notice navadna garmondvrsta 60 v. \*\*\*\*\*  
Čekovni promet poštno-hranilnične urada št. 824.797. \*\*\*\*\*

Štev. 13.

V Ljubljani, dne 6. Julija 1905.

Leto XVIII.

## Skrb za posle.

Naši članki o kmečkih poslih so ogli v živo. Dobili smo več pisem Kranjskega in Koroškega, ki vse popolnoma potrjujejo, kar smo pisali. Neke žena, ki je šla z možem delavcem v tujino, nas je pa hudo prijela. Ravi, da ne vemo, kako se godi poslom na kmetih, da ravnajo ž njimi kakor z živino, in da jim dajejo nezadostno hrano. „Kaj boste vi“, piše, „ki ne vedno siti, govorili o poslih? Če neke dekle ne sme nikamor z doma, kaj ji boste vi kaj dali, če v službi ž njimi delajo kot s psom in dobi hrano, ki je še za prašiče preslaba?“ Nič ne moremo ženi, ki je morda sama res skušala kaj tacega. Tudi mi poznamo vsamne slučaje, kjer res gospodinje in gospodarji delajo s posli preveč; vemo tudi, da sempatja hrana, ki se jim kuha, res ni užitna. To drugo pa godi le tam, kjer ima gospodarjeva družina svojo hrano. V takih gospodarskih in napolgospodarskih hišah pačasih res tako kuha poslom, da ne more pomagaj. Gospodinja kuharica ravnava po načelu: za gospoda ni nič boljše dovolj dobro, za posle je pa slabše predobro.

Brez ovinkov poudarjamo: Prva stvar, če hočemo popraviti, kar je na-

pačnega gledé na posle, je ta, da se s posli dela pošteno, krščansko. Hlapec in dekla nista manj vredni bitji kot najbogatejši gospodar ali najimennitnejša gospodinja. Po božji podobi sta vstvarjena, človeške pravice imata kakor vsak drugi. Ravnati se mora s posli tako, da se ne žali njihova človeška čast. Spoštovanje in udanost zahteva gospodar od njih. Take dušne reči se morejo kupiti samo z enakimi dušnimi. Spoštovanje se kupi samo z enakim spoštovanjem, udanost in zvestoba samo z udanostjo in zvestobo. Le kdor bo v poslu spoštoval človeško čast njegovo, kdor bo z ljubeznijo in zvesto skrbjo delal ž njim, more zahtevati, da mu tudi posel ostane zvest in udan.

Zraven mora biti seveda tudi pre-skrbljeno za telesno stran. Zdrava in zadostna hrana je nujno potrebna. Kjer se vsak grizljaj kruha posebej prevoha, tam ni prijetno služiti. Žalibog gre v tem oziru splošna razvada silno daleč. Zlasti dve stvari omenjamo: kava in vpijanljive pijače (vino, pivo ali žganje) se marsikje naravnost zahtevajo. In vendar je to obojno slaba in zdravju škodljiva razvada. Odlijač od prežganega in zmletega arabskega boba, ki mu pravimo kava, nima nič redilnega na sebi. Popolnoma nepotreben je; samo dra-

živno moč ima na živce, da človeka za nekaj časa osveži. Tudi vpijanljive pijače nimajo nič redilnega v sebi. To drugo reč lahko opuščamo, ker o nji piše „Domoljub“ v posebnih člankih. S posli, ki so v tem oziru razvajeni, so seveda silne težave. Če ima posel od gospodarja pravico zahtevati poštene krane, ima tudi gospodar pravico od posla pričakovati, da ne bo nespametno razvajen in siten.

Posli morajo imeti toliko počitka, kolikor ga potrebuje telo, da se popravi. Za potrebno spanje se mora dobiti čas. Ravno tako je treba skrbeti, da morejo v nedeljah in praznikih v cerkev. Pri gosposkih družinah se za to ne zmenijo. Morda je plača par grošev večja; zato so pa dekle in hlapci vedno vpreženi. To surovost je treba s korenino izrjavati in popolnoma prav bi bilo, ko bi pomanjkanje poslov zadelo v prvi vrsti take gospodarje, dokler bi se ne zmodrili.

Posel ima dalje pravico, da se ga ne pohujšuje. Vsak gospodar bi moral strogo paziti, da se v njegovi hiši nesramno ne govori, da se pazi na to, da imajo ženski posli ločene, zaprte spavnice. Koliko pomanjkljivosti je tukaj! Naravnost vnebovpijoče je pa, če izvira zapeljevanje od gospodarja ali njegove družine.



Končno še eno: dogovorjena plača se mora natančno ob določnem času izplačati. Kjer se iz malomarnosti ali oderuštva to ne izvršuje, tam se ni čuditi, če posel brez važnih razlogov ne more pričakovati dogovorjenega plačivnega roka, marveč je vedno nad gospodarjem, naj mu dá kaj na račun. V teh slučajih gre večinoma vse pri ženskah na cunje, pri moških skozi grlo.

Gospodar naj sam z zgledom in podukom vadi posle varčnosti in zmernosti. Hranilnic je vedno več; lahko je takorekoč vsak groš plodonosno naložiti. Po Marijinih družbah in izobraževalnih društvih so uvedene čebelice. Gospodarji naj storé od svoje strani vse, da so njihovi posli v Marijinih družbah in izobraževalnih društvih. Po ti poti bi se vrnil stari krščanski duh v sedanje trhle razmere in z njim domače, družinske razmere za posle, gospodarjem bi se pa usušila njihova sedanja najhujša skrb.



## Kotiček za a. p. in p.

Maršal Ojama — z Linevičem se zdaj merita v Mandžuriji — je bil pred par leti v Ljubljani. Pa se ni dosti mudil, ker v Ljubljani ne prodajajo igrač za Japonce. Peljal se je z Nemškega, kjer je bil pri Kruppu nekaj kanončkov nakupil, skozi Ljubljano na Reko.

Tam delajo namreč tiste torpede, to so take jeklene 2—3 metre dolge cigare, ki jo namerijo na sovražne ladije in spusté v morje, pa sama teče in se zadere skozi debel jeklen oklep, se razleti in raznese ladijo.

Takih torpedov je Ojama takrat par tucatov naročil na Reki.

Si se ozrl, če je to res tiskano v kotičku za razne pivce? Le potrpi, pijača že se pride na vrsto.

Toraj torpedo, to je kanon in krogla obenem, in tako močno nabasano, da se vse razleti, ko zadene.

Kanon je pa za večkrat. Pa za vedno tudi ni. Ko tisočkrat ustrelé iz kanona, pa ga morajo prelititi, ker ni več varno streljati iz njega, bi se lahko razletel.

Čimvečkrat se namreč vstreli iz kanona, tembolj se pretrese blago, iz katerega je vlit in po tisoč streljih je tako razrahljan (dasi se mu ne vidi), da bi ga znalo še par strelcov raznesti. Zato pa raje prej nehaje.

Kar je smodnik za kanone, to je alkohol za človeka. Uniči ga, ali naenkrat ali pa polagoma. Če se preveč nabaše, se razleti kanon in človek; vsak dan se bere v slovenskih časopisih, da je tega ali onega alkohol nagloma končal.

„Zmerni“ pivci to beró, pa si mislijo: kaj se ga je pa tako nažrl? pa bi ga po pameti pil, kakor ga mi.

Pa je zmeren pivec, ki ga vsak dan svojo mero, pa ni nikdar ravno pijan, ravno v taki koži ali pa še v slabši, kot tisti, ki ga redkokrat, pa takrat preveč. Če eden svoj telešček nabaše vsak dan tako le z enim ali poldrugim litrom vina, ali tremi, štirimi vrčki piva, ali enakovredno mero žganja in se to godi trideset, štirideset let, znese to dvesto do štiristo estrajhov, deset do dvajset tisoč litrov, in vsak litrček je nekoliko pretresel in zrahljal njegovo zdravje in kar naenkrat — je bilo preveč in ga je razneslo.

Seveda mu ne zapišejo, da ga je alkohol umoril, ampak, da je po daljši ali krajši bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Linevič je zdaj ostro prepovedal žganje — častnikom in prostakom, če ne bo prekasno?

Ker smo že pri generalih, naj povem še od grofa Haeselerja, ki je ob novem letu postal nemški general-feldmaršal. Njegov kor je neki najboljši pod nemškim cesarjem. Stari in mladi vojaki ga ljubijo. Žganja pa ne pusti prodajati v vojaških kantinah. Dne 10. junija 1903 je odgovoril nemškemu protipijanskemu društvu: „Dovolite, da na kratko odgovorim. Od l. 1878. ne pijem ne vina, ne piva; žganja nisem nikdar pil. Izjema na cesarjev rojstni dan in zelo slovesnih prilikah četrt kupice sekta. Poleti 1878 sem imel hudo pljučnico. Ko sem ozdravel, mi je več zdravnikov svetovalo piti le po eno ali dve kupici vina. Pa kmalu sem spoznal, da nič vina je še boljše. Skušnja me je naučila, da je mož brez alkohola veliko vstrajnejši pri telesnem in duševnem delu in da se manj utruji, in to ob vseh letnih časih. Žganje je najhujše zlo. Pivo mu je prav blizo, obteži delavnost, naredi človeka trudnega in vedno bolj žejnega. Vino tudi ni zanič. Za vojaka je: voda, kava ali morda čaj. Z odličnim spoštovanjem. Grof pl. Haeseler.“



## Političen pregled.

### Iz državnega zbora.

V avstrijski zbornici, ki se je začetkom tega meseca zopet sešla, je še vedno jesensko vreme; solnce in dež se vrstita malo ne vsako

uro. Duhovali postajajo zopet mirnejši. Sedanja vlada pod ministerskim predsednikom Gavčem je že pol leta na krmilu, a stvari gredo v starem tiru. Bolezen gospoda barona Gavča je bila vzrok, da se položaj v državni zbornici še vedno ni pojasnil in da vlada ni storila doslej nobenega koraka, ki bi mogel zagotoviti daljše premirje. V škrpicah je vlad sedaj zlasti vsled tega, ker bo morala ugoditi češkim zahtevam, če bo hotela imeti mir v zbornici; a z vsako najmanjšo dobroto napram Čehom se vlada zameri Nemcem, ki ji prete z najhujšimi grožnjami. V tem zasedanju so prišle najpreje v razpravo duhovniške plače. Pri tej priliki se je zopet pokazal voditelj naše liberalne stranke doktor Tavčar v svoji družbi. Skupno s socialnimi demokrati je bil proti vladni predlogi, v kateri je nekaj izboljšanj duhovniških plač, in je v svojem govoru na najnesramnejši način oblatil našo duhovščino. Dobil je pa tudi za svoj slaven čin tudi take brce kakoršno je zaslužil. Po tej razpravi so izvolili v zbornici pooblaščenca, ki se imajo skupno v ogerskimi pooblaščenca pogovoriti, kolika naj prispeva Avstrija in kolika Ogerska k skupnim izdatkom. Ker pa je bil ogerski državni zbor odgođen predno je izvolil take pooblaščenca, je stvar brez pomena in vlada bo ravnala po svojem. Nato je podal ministerski predsednik Gavč neko izjavo, v kateri je obljubil Čehom vseučilišče na Moravskem in notranji češki jezik. Slednje je razburilo posebno Nemce, ki pravijo, da tega zbornica nikdar ne bo dovolila. Pričakovali smo, da bo Gavč v tej izjavi povedal tudi kaj o slovenskem vseučilišču v Ljubljani; a varali smo se. Le naučni minister Hartel je rekel v nekem odseku, da se bodo začele vsled naraščajočega števila slovenskih gimnazijcev priprave za dvojezično vseučilišče v Ljubljani. Skliceval se je pri tem, ko je dejal, da se bo nekaj predmetov predavalo v nemškem jeziku, na želje kranjskih Nemcev. Poslanci „Slovenske Zveze“ so se posvetovali kaj bodo ukrenili napram vladi, ker se ne zmeni nič za slovensko vseučilišče. — Poslanec Pogáčnik je interperliral glede izgrediv v Domžalah in vložil nujni predlog radi po toči poškodovanih Böhincev.

### Na Ogerskem

se je v zadnjem času marsikaj izpremenilo. Tiča je odstopil in neki Fejervari je prevzel vlado. Z odstopom Tičovim je zaključena zgodovina malone 40 letnega vladanja kalvinske rodbine Tičove na Ogerskem. Dasi moške iz te rodbine niso vedno sedeli na ministerskih sedežih, so vendar vodili vso politiko in narekovali, kdo-li postani ogerski poslanec, minister in plemič na Ogerskem. Bolj nejevolja proti samovoljnosti Tičov nego li kaj drugega je povzročila poraz liberalne



stranke na Ogerskem. Kakor mora se tlačili liberalci ubogo ogersko ljudstvo. Nikjer ni zadobilo judovstvo v razmerno tako kratkem času takega vpliva, kakor ravno na Ogerskem. Ogromna zemljišča mnogih ogerskih plemičev so prešla v judovske roke in mali plemič je zadolžena uboga para raznih judovskih pijavk. To je pa povzročila liberalna vlada. Zato so se dvignile na Ogerskem nove stranke, ki so prišle sedaj že do precejšnje moči v zbornici in prisilile Tiča, da je odstopil. Res je sicer, da nova Fejervarjeva vlada ni nič drugega kakor poizkus, še nekaj časa vladati po liberalnih načelih. To so meliberalne stranke spoznale in so takej pri prvem prihodu novega ministerskega predsednika tako pozdravile, da je lahko spoznal, da je njegovo prizadevanje brezvspešno. Fejervari si je pomagal s tem, da je zasedanje državnega zbora odgodil do jeseni.

### Nova okrožnica Pija X.

Sveti oče Pij X. so izdali za italijanske škofe okrožnico, ki je za italijanske katolike velikega pomena. V tej okrožnici govore sv. oče o novi politični organizaciji katoličanov. Sv. oče žele, naj se enkrat začno praktično izvajati katoliška načela in postavi versko in socialno preosnovo Italije na narodni temelj. Papež izjavljajo, da se cerkev vedno lahko prilagodi potrebam časa in družbe in s tem ne zatajuje načela vere in npravnega reda, izročena ji od Kristusa.

### Na Balkanu.

Iz Balkana prihajajo zopet silno žalostne vesti. Pred kratkem so zborovali voditelji vstajnikov, ki žal med seboj niso edini. Eni so pristaši Sarafova in Grujeva, drugi pa generala Cončeva. To pa je voda na mlin Grkov, ki napadajo Bolgare. V Bitolj so pribežali vsi duhovniki iz okolice, ker so jih bolgarski vstajniki obsodili na smrt, ako ne prestopijo na bolgarsko stran. Kdo ve, koliko ljudi so že poklali zadnje dni Turki, ki vedno pomnožujejo svojo armado. To je pač pasje življenje doli na Balkanu. Nihče ni varen življenja. In kedaj bo temu konec?

### Zveza proti Nemčiji.

Vplivni Angleži so ustanovili društvo, ki ima nalogo, osamiti Nemčijo s pomočjo svetovnega novinarstva. To društvo preskrbljuje ameriškim listom brezplačno tozadevne članke angleških in francoskih državnikov. Zveza namerava s pomočjo angleško-japonske - francosko - ameriške zveze izpodriniti Nemčijo iz Azije. Povsod že uvidevajo politike Nemčije, le v Avstriji spimo.

### Amerika proti kitajskim in japonskim izselnikom.

Ameriška vlada ni nič kaj vesela izselnikov, posebno ne Kitajcev in Japoncev. Boje se jih zaradi njihove lokavosti in marljivosti, v kateri prekašajo skoro že Američane same. Po neki pogodbi je bilo dovoljeno Kitajcem izseljevanje v Ameriko do leta 1880. Nato se je sklenila nova pogodba med kitajsko in ameriško vlado, po kateri je Amerika prepovedala naseljevanje Kitajcev do l. 1904. Ta doba je sedaj potekla in vendar Amerika še vedno prepoveduje naseljevanje. Amerika se pa ne brani samo Kitajcev ampak sploh vseh naselnikov in naselniško vprašanje dela ameriški vladi največ skrbi. In kako tudi ne? V pol leta se je izselilo pol milijona ljudi samo iz Evrope. Če še Kitajcem dovolijo naseljevanje, bo kmalu vsa Amerika preplavljena od tujcev. Priznati moramo, da izkuša Amerika to vprašanje rešiti povoljno. Sicer je predlagal Roosevelt, predsednik ameriških združenih držav, povišanje davka za izselnike, ker se namreč boji, da ne bi naseljenci škodovali Anglo-američanom in bi angleški jezik izgubil svoje prvenstvo. Vendar se s tem predlogom ne strinjajo praktični Američani, ki vedo, da so tujci delavci največ pripomogli k ogromnemu gospodarskemu napredku Amerike.

### Spor med Svedsko in Norveško

še vedno ni poravnani. Poročali smo že zadnjič, da so Norvežani odstavili švedskega kralja Oskarja in da so hoteli pričeti vojsko proti Švedski. Iz zadnjih vesti povsem smemo sklepati, da se bo spor rešil mirnim potom. Nekateri pravijo, da hrepene Norvežani po ljudovladi kakor jo imajo na Francoskem; drugi zopet pravijo, da bo švedski kralj priznal kakega princa iz rodbine Bernadote za kralja norveškega; tretji pa menijo, da bo kralj Oskar odstopil vlade svojemu prestolonasledniku in da bo ta nastopil proti Norvežanom s silo. Slednje ni verjetno in upamo, da se spor reši mirnim potom s tem, da ugodni Švedska zahtevam Norveške.

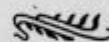
### Iz Rusije

se zopet došla poročila o krvavih izgredih. Pravcata vstaja je pa bila v Lodzu. V četrtek teden so bili tam resni nemiri. Na tisoče delavcev je korakalo z rdečimi zastavami po mestu. Vojaštvo je oddalo na mežico nad sto strelcev. Dogajali so se grozni prizori. Mrliči so ležali cel dan po cestah. Ljudstvo je rabilo v boju z vojaki steklene šipe, opeko, revolverje in mrtvim vojakom vzeto orožje. Zaprte so vse trgovine, kavarne, hoteli in tovarne. Vojaštvo je zasedlo vse ulice in

ceste. Pretrgane so brzozjavne in telefonske žice. Ubityh je mnogo kazakov, vojakov in častnikov. V mrtvašnicah leži vse polno mrličev. Meščanstvo zapušča v divjem begu Lodz, kjer se pleni in požiga. Ponoči so streljali iz neke hiše na vojake. Ti so hišo razdejali in umorili vse prebivavce hiše. Delavci so izpremenili dve hiši v trdnjavi. Dve stotnji vojakov sta rabili cel dan, da sta vzeli z naskokom hiši. Cele ceste so popolnoma opustošene. Mesto izgleda, kakor da so je oplenili Tataři.

### Vtis revolucije v Lodzu na rusko javnost.

Nenadni vzbruh že teden dni trajajoče vstaje v Lodzu je zbudil veliko pozornost. Osobito čudno je to, ker je vzbruhnila vstaja ob času, ko je sprejel car odposlanstvo zemstev jako milostljivo in so izšle odredbe, ki so dale precej pravic preje hudo zatiranim Poljakom na Ruskem. Dve stvari sta mogoči; ali nikdo ne zaupa več carjevi besedi, ali pa hočejo gotovi krogi na vsak način netiti nezadovoljnost osobito med delavstvom, ki naj izvrši načrte rdečih brezdomovincev. Najnovejše poročilo pa pravi, da je izbruhnila med mornarji v Odesi strašna revolucija. O tem prihodnjič več.



### Rusko-japonska vojska.

#### V Mandžuriji.

Poročila o veliki bitki v Mandžuriji, katero pričakuje svet z veliko pozornostjo, še sedaj ni. Vršijo se sicer večje in manjše praske večinoma med opazovalnimi četami. Nekateri listi poročajo o ruskem umikanju. Rusija precej upa na zmago in se močno zanaša na Lineviča; zato tudi noče sedaj kar nič slišati o kakem sklepanju miru. Ona je pripravljena voditi vojsko še dve leti ali še dalj, če bo treba. Rusija si misli: Japonska ni neizčrpna in prej ali slej ji mora zmanjkati i moštva i denarja za nadaljevanje vojske. In najbrže Japonska že močno čuti pri svojih praznih blagajnah potrebo miru; zato se je misel na mir skoro gotovo izprožila na japonski strani. Rusija ne odjenja še sedaj, ker dosedaj še ni izgubila niti ped svoje zemlje v vzhodni Aziji in tudi evropska armada je domala še nedotaknjena, dasi je izkrvavelo že toliko domovini udanih Rusov na daljnem bojišču.

#### Linevičev položaj.

Od Rusom sovražnih strani prihajajo vesti, da je Linevič popolnoma obkoljen. Vendar so te vesti silno neverjetne. Vojna fronta je dolga do 200 km in pri taki raz-

dalji je popolno obkoljenje nemogoče. Taki poskusi zamorejo za napadalca postati bolj nevarni, kakor za branitelja, ker oni deli svoje sile in se s tem izpostavlja nevarnosti delnih porazov. V tej vojski ostane glavna stvar: obojestransko razmerje sil. Ako imajo Japonci res dvakrat več vojakov ko Rusi, potem osredotočijo na točki, na kateri mislijo napasti lahko nasproti Rusom 10-krat več sil ko Rusi, a to pri današnjem orožju ne podaje nikakega zagotovila za zmago, ako branitelj dobro strelja. Zato upamo, da se sovražniku ne bo tako hitro posrečilo obkoliti ogromno rusko armado, čeprav je v premoči, zlasti, ker je Linevič zadosti previden in bi se gotovo preje umaknil čeprav v Sibirijo.

### Kaj bo z mirom?

Čeprav se takoj po velikanskem porazu na morju v Peterburgu višji krogi niso nič kaj vnmali za mir, kažejo vendar zadnja poročila, da stojimo pred sklepanjem miru. Za mirovna pogajanja se največ trudi predsednik ameriških združenih držav, ki pravi, da zaostaja svetovni napredek vsled vojske med dvema velikima narodoma. Zato je poslal obema državama pismo, ki v njem nagovarja Rusijo in Japonsko, da končata že enkrat toli krvavo vojsko. Poroča se, da ste obe vladi sprejeli predlog ameriškega predsednika. Sestanek zastopnikov obeh strank je sedaj zagotovljen. Rusi sicer stavijo še velike nade na armado v Mandžuriji in so se zato ustavljali proti miru in tudi visoke vojne odškodnine ne bodo radi plačali, katero bo gotovo zahtevala Japonska. Ta je zleza vsled vojske v grozne dolgove in hoče zato zahtevati pri sklepanju miru nekaj milijard vojne odškodnine.



## LISTEK.

### Berači.

(V. Kosmak.)

Neko nedeljo lanskega leta sem prišel na dobro znano božje pot matere Božje. V velikih trumah so hiteli pobožni verniki k Marijinemu svetišču, stari in mladi, moški in ženske. Poznalo se jim je, da so prišli od daleč, bili so zaprašeni, utrujeni in obilni pot jim je zalival zagorele obraze. Vsem pa je sijalo zadovoljno veselje z oči, ker so srečno prišli do cilja.

Ob cesti, ki vede proti cerkvi, je sedelo nekaj beračev. Bili so tako tik pota, da so morali romarji paziti, da niso koga pohodili. Nekako štirideset let stara ženska je kazala

svojo ranjeno nogo stegovala roke proti romarjem in klicala: „O duše krščanske, usmilite se uboge reve, ne pozabite zapuščene sirote! Vsak krajcar, ki ga darujete trpinu, vam bo Križani Jezus (tu je nagnila glavo) obilno povrnil. O Bog vam daj zdravje in srečo, ljubi romarji, usmilite se me!“ Marsikdo je ganjen pesegel v žep in spustil par krajcarjev v nastavljene roke. „O zlato srce, Bog vam povrni in ljuba Mamka Božja, do smrti vam ostanem hvaležna.“

Nekoliko proč je zdihoval zagorel slaboten revež z zapitimi očmi. Desno roko, ovito z rožnim vencem, je molil proti romarjem in klical: „Usmilite se, krščanski romarji, slepega reveža! Jaz ubogi slepi siromak ne vidim božjega solnca, ne vidim jasnega dneva, samo večna noč in tema me obdaja. Največja nesreča na tem svetu je slepota!“

O usmilite se me, ljudje božji, da se bo tudi Bog vas usmilil in obvaroval slepote vas in vaše otroke!“

Drobiž, ki so mu ga metali mimoidoči, je pričal, da so njegove besede padle na redovitna tla.

Nekoliko dalje je sedel majhen možiček, se venomer nasmihal in gibal z ustnicami, kot bi hotel govoriti. V desni roki je držal majhen zvonček, v levici pa razcefran klobuk.

„Glej ga, mutastega reveža“, rekla je sočutna romarica svoji sosedki in vrgla nekaj miloščine v nastavljeni klobuk.

Polagoma so romarji odšli v cerkev, jaz pa sem se hotel najprej nekoliko okrepčati in odšel v bližnje gostilno.

Ko pridem vun, so bili drugi ljudje že vsi v cerkvi, odkoder se je razlegalo ubrano petje, samo kramarji in berači so bili zunaj. Neopažen sem se jim približal. Ženska je štela krajcarje, „slepec“ pa je potegnil iz žepa steklenico žganja, napravil par globokih požirkov in ponudil tudi njej: „No, potegni ga, saj si ga zaslužila! No ali je bila kaj dobra bira?“

Ženska z bolno nogo je segla po steklenici in jo dobro nagnila. „Ha, to se prileže! Slabo je šlo danes, slabo! Trideset krajcarjev — pa sem kričala in moledovala, da bi mi bil kmalu jezik opešal. Čemu hodijo na božja pota, če nam ne mislijo nič dati? Onemu tamle gre najboljšo“, dejala je nevedljivo in pokazala z roko na mutastega. „Niti ust ne odpre, pa dobi največ.“ „Res je“, odvrnil je slepec in zopet privezal dušo s požirkom iz steklenice.

„Če ne daš nama del tega, kar si dobil, te izdava“, dejal je mutastemu.

Ta se je zaničljivo nasmejal: „Le izdajta me, saj imam jaz tudi jezik, da povem ljudem, kaka sleparja sta vidva.“

„Kaj, midva sleparja?“ zadrta se je ženska, čakaj.“ —

V tem trenutku se je slepec slučajno ozrl — in zapazil ne daleč proč mene. Hitro je dregnil zgovorno tovarišico, se sesedel na tla, začel sklepati roke in prositi: „Usmilite se uboega slepega revčka!“

Ženska pa je stegnila roke in kričala: „Duše krščanske, pomagajte ubogi siroti!“ Mutec je začel pozvanjati z zvončkom in gibati z ustnicami, kot bi molil. Jaz pa sem stopal mirno proti cerkvi, kot bi ne bil nič videl ali slišal.

Po končani službi božji so se usuli romarji iz cerkve in se pričeli razhajati. Siromaki so zopet nategnili svoje strune in videl sem kako je marsikaka mladenka z neke sočutno grozo pogledovala nanje, starke pa so sklepale roke in jih milovale: „To so ubogi siromaki!“

o o o

Na koncu naše vasi je imela malo kočico bolehná, siromašna starka. Terinka so ji rekli nekdanj posestnica lepe kmetije v naši vasi. Mož je s popivanjem in igranjem spravil sebe in svoje na beraško palico. Žena ga je še preživela in v siromaštvu delala dolgo in hudo pokoro za moževe pregrebe. Kopati ni mogla, prositi se je sramovala. Pletla je nogovice in kar je pri tem zaslužila, s tem se je preživela. A tega je bila bore malo.

Večkrat sem slišal dejati žene, ki so prihajale k nam: „Kako se pa nese ta Terinka, saj bi ji še človek kaj dal, pa niti prositi neče. Seveda, menda bi rada, da bi ji še ponujali.“

Takrat tega še nisem tako razumel, kot zdaj, spominjam pa se, da se je moja mati vedno potegovala zanjo.

Bilo je v soboto pred žegnansko nedeljo v jeseni. Prišel sem ravno iz šole.

Mati me je poklicala v kuhinjo, zavezala mi v robec hlebček sveže pečenega kruha, nekaj jajc, malo masla, par krompirjev in še nekaj sličnih stvari. „Na, nesi to Terinki, pa ji reci, da ji pošljem to jaz za praznik, pa drugim nikar tega ne pravi.“

Stekel sem proti Terinkini kočici. Starika je sedela pri oknu in pletla nogovice. V sobici je bilo precej temno, ker se je že tudi zunaj skoraj mračilo.

„Dober večer!“ sem jo pozdravil, ko sem stopil čez prag.

„Bog daj, po kaj si pa ti prišel k meni?“ odzvala se je s prijaznim glasom.

„Tole so vam mama poslali za jutrišnji praznik“, sem dejal in ji pomolil robec, ki sem ga stiskal v roki.

S tresočo roko ga je pričela odvezovati in ko je zagledala, kaj sem ji prinesel je začela veselja jokati. Debele solze so ji tekale po nagubanem velem obrazu. Niti besedice ni mogla spregovoriti, stisnila me je k sebi in me poljubila na čelo. Mene je to ganilo



dno srca in stekel sem skozi vrata. Klicala nekaj za menoj, pa je nisem več razumel. Takrat o tem nisem nikomur pravil kot mi naročili mati. Sedaj pa lahko to vsa-emu povem. Terinka je že davno odšla na svet in tudi moja mater že krije precej

let hladna zemlja. Ostal pa mi je na njo spomin sladak in prijeten kot mirni sen, ljubeznjiv kot mladost in za vedno nepozaben. — — —

Ne misli, dragi čitatelj, da sem te hotel s temi vrsticami prepričati, da se v si berači

taki, kot se bili oni, ki sem jih jaz opazoval na božji poti. O nikakor ne! Vsi niso taki, a da se dobe tudi taki, to sem takrat videl sam. Ne obsojaj jih, temveč imej odprto srce in roke za vsakega, se ne pozabi, da je mnogo tudi skritih siromakov, kot je bila Terinka.

## Razgled po domovini.

**Ustavili smo** z današnjo številko Domoljuba "vsem tistim, ki vkljub opominu isto poravnali narečnine za tekoče leto.

**28-dnevna orožna vaja in poljedelci.** Večkrat smo se že oglasili proti temu, da bi se ob času največjih poljskih del zvali rezervniki k vajam posebno a cele štiri tedne. Take vaje, ki a tako dolgo dobo niti potrebne niso, naj bi se vršile ob času, o ima kmetovalec najmanj dela: v zgodnji pomladi ali ozni jeseni. — Sicer so tozdevne naredbe, a lena papirju, v praksi a vsaka vojaška višja oblast dela svojevoljno, a res je tudi, da e pri nas z drugim ukazom izpodbijajo oločbe prvega. V takem protislovju je stavljn vojni zakon in tudi vsi ostali voški predpisi. Ravno letos se morajo poljedelci britko pritoževati glede vaj. Take je ilo pozvanih za čas od 13. junija do 30. julija, torej med največjim elom veliko število rezervistov k štiri edenskim vajam. Ta oddelek, kakor smo e poročali, ima vaje ob koroško italijanski eji. Bil je v Rajblu, kjer je ostal nekaj časa, potem je pa odrinil dalje proti Bovcu n okolici. I. totake oddelke, ki imajo amen v slučaju mobilizacije zastražiti mejo, estavijo vsi obmejni polki, tudi domobranski. Te vrste vaje so zelo naporne, ker se vrše navadno le v hribih. Seveda iz tega še ni sklepati, da je vojna že tu; priprave se morajo gotovo vršiti, preden se krvavi ples začne, potem je prepozno. Toda glede časa in pa glede dolgotrajnosti teh vaj se mora oporekati. Mnogi so tudi prosili, da bi se jim z ozirom na rodbinske razmere odgodila vaja na naslednje leto. Rodbinski oče s celo kopo otrok, z bolno ženo v postelji, edina delavska moč pri hiši itd., to so vzroki, ki prošnjo opravičujejo, a večina vseh prošnje se bile odbite. To je očitna krivica. Čemu imamo pa potem sankcionirane zakonite določbe? Če bi bila zmaga Avstrije v morebitnem vojnem slučaju odvisna le od tega, če bo ena ali druga oseba kmečkega stanu oproščena za eno leto vaj, bi bi bilo to zelo žalostno!

**„Stajerc“ v Domžalah.** Domžalski Nemci so si naročili cele kope „stajerc“ laži ter so jih razdelili med slovenske delavce. To je silna nemška predrznost in le kaže, da so bile „stajerc“ laži naročene iz Domžal in da je predrzni dopisun v Domžalah. V Domžalah je radi teh „stajerc“ neslanosti veliko razburjenje, kajti predrzno je, ako se slikajo tujci kot „dobrotniki“ domačinov, dočim hočejo v resnici domačo obrt zatreti in so prej, ko ni bilo v Domžalah tujcev, posamezni Domžalci zaslužili trikrat do štirikrat več.

**Romanje v Loreto.** Ljubljanska skupščina III. reda priredi letos meseca avgusta posebno romanje v Loreto, k hišici Marijini. — To romanje se bo višilo po sledečem sporedu.

Dne 12. avgusta zvečer okoli 11. ure pojde poseben vlak iz Ljubliane v Reko (prih. okoli 1/4. ure zjutraj). Z Reke pojedemo na Trsat kjer bo za romarje sveta maša. Po sv. maši zajtrk in kratek odmor. Okoli 6 ali 7 ure zjutraj gremo z Reke s posebnim parnikom v Ankono, potem s posebnim vlakom v Loreto, kamor pridemo proti večeru. V Loreti ostanemo čez noč — prenočišča so preskrbljena — in cel drugi dan. Proti večeru istega dne (14. avg.) se poslovimo od milostne hišice Marijine ter se vrnemo po isti poti, kakor smo tje prišli, v Reko. Tje pridemo v jutro dne 15. avgusta okoli 6. ali 7. ure. Dopoldan istega dne je prost. Romarji si po sv. maši morejo ogledati Reko, Trsat . . . Najbrže bomo imeli na Trsatu posebno božjo službo.

Okoli 1. ure popoldne se vrnemo s posebnim vlakom z Reke v Ljubljano ob peti uri popoldne. Vožnja z železnico in po morju tje in nazaj stane za II. razred 22 K (11 gld.), za III. razred 15 K (7 gld. 50 kr.). Hrana in druge reči niso tu vštete. Vse to si morajo romarji sami preskrbeti. Vendar ti troški ne bodo veliki. Kdor vzame od doma kaj seboj, bo imel za hrano, stanovanje itd. 2 ali 3 gld. zadosti.

Cena za vlak je znižana samo za tiste, ki se peljejo iz Ljubliane na Reko in nazaj. Tisti božjepotniki, ki bi hoteli vstopiti na naš vlak na postajah, ki so med Ljubljano in Reko, morajo vzeti navadne vozne listke za tje in nazaj. Iz Reke v Loreto in

nazaj pa imajo tudi znižano ceno, kakor drugi: II. razred 13 K, III. razred: 9 K.

Romanje se bo vršilo le tedaj, ako se oglasi vsaj 300 ljudi, več kot 400 se jih pa ne sprejme, ker težko dobimo večjo ladjo. Zato pa opozarjamo, da, kdor se misli udeležiti tega zanimivega romanja, naj se oglasi kakor hitro mogoče, da ne zamudi ugodne prilike.

Oglasiti se je treba — vsaj do 23. julija — pri frančiškanskem vratarju (brat Rafael Novak) v Ljubljani osebno ali pismeno. Treba je pa takoj, ko se kdo oglasi, plačati, če ne cele, vsaj polovico voznine.

Ako se ne bi oglasilo vsaj 300 romarjev ali bi nam romanje preprečil drug ne-navaden zadržek, se denar pozneje vrne. Zato naj tisti, ki se oglasé pismeno, napišejo natančen naslov.

Ako kdo želi še kakega pojasnila, naj se obrne na podpisano vodstvo.

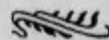
Vodstvo tretjega reda  
v Ljubljani.

**Kanonično sta bila umeščena** dne 1. julija: g. Gregor Jakelj na župnijo Sempeter pri Novem mestu in g. Ivan Dolinar na župnijo Kresnice.

**Podeljena** je župnija Ribno pri Bledu g. Valentinu Oblak, kaplanu v St. Juriju pri Kranju.

**Umrl** je 2. t. m. preč. gospod Urbana Golmajer, častni kanonik, župnik dekan itd., vitez Fr. J. reda, ustanovnik zavoda „Elizabetišča“ v Tomaju v starosti 85 let. Bolehal je dolgo vrsto let. Naj v miru počiva!

**Kako se dela pri nas s kmetijskimi društvi!** Kmetijsko društvo v Dolnji Dobravi je imelo svoj občni zbor. Ker pa leži ena knjiga še pri dežel-nem sodišču v Ljubljani, se računski ključek ni mogel dogotoviti in je vsled tega občni zbor preložen. Tu se je pa zgodilo nekaj, kar je le pri nas mogoče: Župan je prišel z žandarmerijo v kmetijsko društvo in se je polastil ključev! Ljudstvo je silno razburjeno nad tem. Seveda se bodo storili vsi pristojni koraki, da se varuje postava in pravica.



## Gorenjske novice.

\* **Iz Preske.** V nedeljo dne 4. junija je priredilo naše izobraževalno in delavsko društvo veselico, katera je vspela jake dobro. Na prostoru pred župniščem se je ob tretji uri popoldan zbrala mnogobrojna množica občinstva. Izborna nam je svirala salerijanska godba, naš pevski zbor pa nam je zapel pesmi: „Po jezeru“, „Sem pevec“ in „O mraku“. Naši vrli fantje pa so nam uprizerili igro „Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava“. Ljudstvo je z velikim zanimanjem sledilo pesameznim prizorom ter viharno ploskalo po vsakem dejanju. Posebno mnogo smeha in zabave sta napravila s svojim dobro zadetim nastopom berač Cotelj in krčmar. Sploh se more reči da so vsi fantje igrali svoje vloge vrlo dobro, kdor jih je videl ne bi nihče verjel da so ti fantje sedaj prvič nastopili kot igralci. Veselica je naredila na vse občinstvo najboljši vtis, ter s tem dosegla splešno zadovoljnost ljudstva. Jako zadovoljni smo bili tudi z vrlo salerijansko godbo, katera nas je tako izvrstno zabavala, za kar se ji tem potom najiskrenejše zahvaljujemo, prav pristrčno smo se slednjič posloveli od nje želeč, da se kmalu zopet na enaki način vidimo. Društvu pa želimo: le tako naprej, da nas še mnogokrat poštene razveseliš!

\* **Karavanski predor** je bil dne 21. junija slovesno prebit. Povabljenih je bilo nad 100 gostov. Mnogo ljudstva se je zbralo k slovesnosti pred predorom. Po sv. maši, ki se je brala na prostem, so se gostje odpeljali v predor. Po 28 minutni vožnji so prišla do krasno ozaljšane postaje v predor, ki je bila še kakih 78 m. oddaljena od stene. Odi je deželni predsednik baron Hein pritisnil na električno žico, narkar je stena padla. Po nagovoru stavbinskega nadsvetnika Hannacha so se gostje skupaj z onimi, ki so prišli s Koroškega, odpeljali nazaj na Hrušico, kjer je bil slavnostni banket. V spomin na ta dan je dalo podjetništvo kovati lepe srebrne medalje, ki se se razdelile med delavce. Najhujše delo je sedaj v tunelu kenčano, vendar bo preteklo še več kot eno leto, da se bo predor lahko izrečil prometu.

\* **Novi kolodvor** na Jesenicah bodo otvorili, kakor se sedaj misli, dne 15. julija.

\* **Umrli je** na Savi nagle smrti dne 20. junija tov. preddelavec Janez Zen v starosti 44 let. Hotel se je odpeljati v Ljubljano, a naenkrat se je zgrudil in bil mrtev. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudi.

\* **Umor.** V noči med 29. in 30. junijem je bil zaklan delavec Janez Allant, rodom Italijan. Bil je v družbi svojih rejakov v kamenolomu na Hrušici, kar se mu približa neki Hrvat, ga brez vzroka napade

in ga tako hudo rani na trebuhu, da je v par urah umrl. Bil je previden Napadalca so prijeli.

\* **Električna železnica**, ki jo grade med savško in javorniško tovarno, bo dodelana meseca oktobra.

\* **Jeseniška hranilnica in posojilnica** je imela v prvi polovici tega leta nad 230.000 K prometa. Če primerjamo promet s prejšnjimi leti, se vidi, da hranilnica vedno lepše napreduje. Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, posojila se dajajo po 5%. Uradne ure so ob sredah od 9. do 12 in v nedeljo od 3. do 6.

\* **Prošnja.** Anton Gros mizar v Goričah pri Kranju je prodajal na svetega Petra dan na Savi kosiša in je po pomoti namesto petaka, katerega je menjal nekemu človeku, dal drobiža za 10 goldinarjev, teraj 5 gl. preveč, zato lepo prosi, da kdor je toraj to svoto dobil, naj jo zgoraj imenovanemu nazaj pošlje.

\* **Iz Ihana.** V nedelje, dne 2. julija so ustanovili v Ihanu izobraževalno društvo. Kako so si Ihanci takega društva želeli, so pokazali na ustanovnem shodu, na katerega so prišli v obilnem številu. G. vikar Luka Smolnikar je v lepih besedah govoril o pravi oliki in izobrazbi, kakršno je moč doseči v izobraževalnih društvih. V odbor so izvelili razumne in pametne može, tako da se obeta novemu društvu cvetoč obstanek in čvrst napredek. Za Ihance se bo začelo s tem novo življenje; čast jim, da so pristopili v take lepem številu; s tem so pokazali, da znajo ceniti pregovor: Kdor zna, ta kaj velja.



## Dolenjske novice.

### Z ribniške zemlje.

† **Na papirju jo imajo** že kaplanijo v Sodražici. Izkopana pa še ni zemlja, kamor jo bodo vsadili in tega tudi ne vemo, kdaj bode vzrastlo lično poslopje, ki bo dajalo streho obenem kaplanu, organistu in cerkveniku. Da ne bodeta delala drug drugemu napotja, imela bodeta vsak svoj vhod in bodeta tudi znotraj popolne ločena. Ta je pametna!

† **Do vrha** je sezidana šola v Sodražici. Vidi se, da bo veličastno poslopje. V pritličju bo s svojim vhom tudi občinska pisarna. Tudi mala sobica je odločena za stanovanje eni učiteljski moči. Vendar bi se pa mi držnili svetovati, da bi se ona sobica radi krasnega razgleda na šolsko stranišče in radi prijetne dišeče okolice priredila rajši za par občinskih zaperev, kateri se gotovo mnogokrat pogrešajo in sicer radi znane in vse hvale vredne odločnosti trškega policaja. Oa v resnici ni le

ek o, ampak tudi rok a postave. Oa bil na mestu tam, kjer c. kr. uradniki prvi vrsti kršijo postave in policijske pise.

† **Stara reč** je župnišče v Sodražici in tudi nanj mislijo položiti roko. Kadar bo popravljeno in še stara premajhna cerkev nadomeščena z novo, onda bo Sodražica zala.

† **Sodražica pot kaže.** Njena vila si je lastno občinsko pisarno, ki nima tu okoli morda nebena občina. kratkem napravi mežnarijo, ki jo ima nas malokatera župna cerkev.

† **Zidajo in zidajo** novo šolo Ribnici, pa še ni nihesar videti. Tudi še ne vedo, kam jo bodo postavili. Pravijo tudi da opekarna neče dati opeke vnanjemu podjetniku. Seveda lahke reče, da ne mara da ko ima opeke vedno premalo, ko bi ji ostajala, govorili bi drugače.

† **Posojilnica liberalcev** v Ribnici je obljubila dati za novo šolo zemljišče in nositi še nekaj stetakov stroškov. To je lepo, vendar pa prosimo, da se dele podpore po razmerju vlog. Vem za kraje, ki imajo mnogo vložnega v hranilnice, pa niso dobili še vinarja podpore. No pa saj je prav tako, ako so vlagatelji toliko slepi, da drže kravo, da brca, ko jo molzejo liberalni mogotci.

† **Jako važen razlog.** Ribniški tržani se nasprotni, da bi se zidala nova šola na trgu namestu stare šole pri cerki in sicer zato, ker bodo njihove hiše potlej manjše videti. Seveda navadni ljudje sodijo stvari po tem, kakšne so in ne kakšne vidijo.

† **Kdaj bomo videli dolgi no** dolenjevaškega župana pod lipo pri cerki. Znano je, kako je županstvo v Dolenji v oklicalo in strogo prepovedalo šolskim otrokom donašati „Domeljuba“ in druge čepise s pešte na dem. Radi te prepovedi dojde pa z Dunaja skozi Ljubljano in Koročevje v Dolenjo vas velikansk dolg no Radovedni smo, kdaj ga nam bo Nace pokazal? — To ima človek, ako se meša v stvari, ki mu pod Bogom niso nič mar!

† **Če ima učitelj nemško ženo**, pri nas lojše „naprej pride“. Nadučitelj Engelman iz Dobropolj je dobil izmed 16 prosilcev nadučiteljsko službo v lepih nemško-pisanih Domžalah samo zato, ker ima Nemko za ženo. Zadnji čas so pa gospodje v Ljubljani spoznali, da slovenski Domžalci nič kaj ne obrajtajo Nemcev in tudi ne učitelja z nemško polovico, so pa namignili doli čez Čušperk Engelmanu: najbolje je, da ostaneš, kjer si in so Dobropolje še enkrat razpisali. Zastonj torej se je pretočilo za dobropoljsko nadučiteljsko službo precej — črne krvi.



† **Prosrite, in boste prejeli!** Neki vojak gori v Slemenih je dobil za čas košnje tri tedne dopusta, ker nimajo doma moških moči.

† **„Kopriva ne pozebe“**, pravi smehljaje se poslanec Pakiž, svojim prijateljem, ki mu iz srca čestitajo k njegovemu ozdravljenju. Res trdne naravo mora imeti, da je 76letni mož tako dobro prebolel poškodbo, radi katere je moral enajst dni ostati v Ribnici. Sv. Reš. Telesa dan se je pa že udeležil procesije v Sodražici. Kar pa kopriva zadene, nam pa g. poslanec ne bo zameril, da tudi mi pravimo, da je bil in je kopriva in sicer prav pekoča za marsikaterega liberalca, obratno pa še mnogo večkrat prav hladilna za bolečine mnogih, ki so se obračali nanj. O koliko je onih, ki jim je Pakiževa kopriva potegnila skrb in stisko iz srca. Upamo in želimo, da bi še dolge dolge ne bilo tako hudega mraza, da bi nam zameril to blago koprivo!

† **„On mora rasti, jaz pa se pomanjšati“**. Te besede sv. Janeza Krstnika o Kristusu, so nam prišle na misel, ko smo v predvečer praznika presv. Srca Jezusovega občudovali mnogobrojne kresove po hribih in dolinah robske, laške, gregor-ske in še drugih župnij, kajti kresovi tega večera so po številu in velikosti mnoge prekašali kresove kresnega večera. Saj so pa kresovi pred praznikom presv. Srca tudi jako pomenljivi, saj je Kristus sam rekel: „Ogenj sem prišel prineset na svet in kaj hočem, kakor da se vname“. Kres pomeni ogenj ljubezni, katere pa pač nimajo oni, kateri z vso vnemo žgo sicer „pusta“, toda ta večer pa se ne spomnijo s kresom poslaviti božjo ljubezen.

† **Pokrite glave** pri procesijah je posebna slast nekaterih gasilcev. Naj se še enkrat izve, da to ni dovoljeno, ne posebno častno za gasilce, in ne spodbudno za vernike!

† **Iz gorniškega koša**. Gorniki bi radi imeli kmalu zopet svojega duhovnika in sicer vsi, dobri in hudobni in zato si tudi vsak po svoje prizadevajo zanj. Dobri bi radi duhovnika, da bi imeli doma službo božje, slabi pa zato, ker sicer nič ne prodajo in ne stočijo, ker gre ljudstvo drugam k službi božji in si tam nakupi svoje potrebščine. Radovedni ste, kake se slabi prizadevajo za duhovnika. Vidite takole: Prav poredni moramo biti, si mislijo, pa bodo mislili škof, tje gor ga že moram dati, sicer vse podivja. Tega mnenja je tudi župan, ki je dal za ono nedeljo, ko je na Gori procesija sv. Reš. Telesa dovoljenje za godbo. Tega mnenja je ona krčmarica, v katere gostilni so ono nedeljo med službo božjo tako vpili in razsajali, da se je slišalo do cerkve. Akoravno je na oni go-

stilni zapisano: „Gospod, pri nas ostani!“ vseeno vemo, da za Gospoda Jezusa ni prostora v gostilni take krčmarice.

† **Marija Snežnica v krčmi**. Gorniška Mati Božja je bila med procesijo sv. Reš. Telesa dan v krčmi. Gorniki spadajo v farno v Sodražico, zato se morajo procesij v Sodražici udeleževati z svojim benderom. Tudi letos so dobri mladenči šli z benderom v Sodražico, toda na potu so jih pa neki možaki pregovorili ali celo prisilili, da so bandero spravili v krčmi v Vagovki. Lepa ta ni in tudi Gornikom ne bo prišteta v zasluženje. Ne pomaga nič, četudi je Gora višja kot Sodražica, a je Sodražica le nad Goro. Sodražica je vaša fara, Gora pa sodražka podružnica, če se vsi gorniški „frejgajsti“ na glavo postavijo, ne pomaga nič.

† **Gospoda bi radi?** Pred kratkim je bila birma na Blokah. Gorniki so sklenili ob ti priliki poslati tje odposlanca k prevzvišenemu knezoškofu prosit gospoda, katerega jim je neobhodno potreba. Vse je bilo s tem zadovoljivo. Celó namero pa je razdril neki „figamož“. Ta ima posebno veselje podstavljati občinskemu vozu cokljo. Kakor je bilo za bivšega gospoda dvema možema za pot v Ljubljano 12 kronic preveč, dasi je isti nabral za gorniške cerkev okoli 700 kron milodarev, tako se je zdelo sedaj onemu „figamožu“ preveč, kar se potroši čez 1 krono z Gore do Blok. Vsled tega se je namera razdrila. Taki so, a vedno vpijejo: „Gospoda, gospoda je treba“. Dotičnemu merda ni po volji častni priimek „figamož“. Le naj se potolaži, saj tako pravijo vsakemu, ki kaj dá, potem pa se kesa, ali celo vzame nazaj.

### Iz litijskega okraja.

† **Litija**. Krasna bi bila procesija v nedeljo po Sv. Rešnjem Telesu, a je žal nagajal dež. Prišla je tudi naredna godba iz Celja. V ta namen so imeli popoldne tembele. — Došel je novi lekarnar g. M. Brill, zaveden Hrvat.

† **Sv. Križ pri Litiji**. Na Brezovem peleg sv. Križa bo v soboto po svetem Urhu, to je 8. julija semenj. Ker so se desedanji semnji še precej dobro obnesli, prignali se namreč posebno lepe živine, zato pridite sosedni soobčani, da se naši semnji utrdijo. Druga dva semnja sta še v četrtek po Veliki noči in v četrtek po Mali maši. — Ko je bila šmartinska mladeniška Marijina družba na binkoštni ponedeljek pri sv. Križu, so jo na povratku napadli domači fantje v vasi Moravče s kamenjem, a brez posebne škode. Vidi se, da ni v fari prav velike olike.

† **Prežganje**. Pod Prežganjem je v dolini neka vas, iz katere hodijo v Šmartno na pošto. Starši so poslali neko deklico po

„Domoljuba“. Pa se razkorači debela poštarica, Watzak po imenu, in začne pridigati otroku, da so cesarske postave, da se ne sme dajati „Domoljuba“ in jo spodi. Mi ji samo prijateljske opomnimo, naj debela poštarica odneha od tacihi stvari, sicer ji bomo naložili na hrbet toliko stvari iz nje-nega pošarskega delovanja, da bo imela dovolj. Ste li razumeli?!

† **Dobovec**. 5. junija se je omožila prednica tuk. Marijine družbe. Vse tovarišice so prišle k slovesu. Prednica se je v lepih besedah poslovila od njih in tovarišice so ji pele vslovo. Zvečer ko so bili svati najveselejši, pride brzojav, da je mati ženinova nenadoma umrla v blaznici. Takó mine vse na svetu. — Na Sv. Kumu imamo novega cerkvenika, ki bo rad postregel izletnikom. — Na kresni večer je gorel tu velikanski kres. Kdor hoče občudovati na tiseče kresov, naj drugo leto gori poroma!

† **Radeče pri Zidanem mostu**. Umrla je 15. junija 83 letna gospodična Jelena Pahor, ki je bila velika dobrotnica cerkve in revežev. — Zapustil nas je č. g. Bertold Bartol.

### Belokranjske novice.

† **Ubito je** v Calumetu Mich. v Ameriki v rojaka Franca Speharrja, vulgo Peterca, iz Vrha pri Vinici na Dolenjskem.

† **V Bojanji vasi** so se stepli. Enega „Kranjca“ se tako pobili po glavi, da bo najbrže umrl.

† **Pod Drašici** se je ubil Štraus iz Podzemlja. Peljal se je na vozu, a v spodnjem Klemcu je cokla odletela in on je padel z voza, nanj pa sed z vinom, ki mu je zdrobil glavo. Z voza je padla tudi Kraljica iz Podzemlja, a ona je ušla še za enkrat smrti in se je samo v Kalu malo skopala.

† **Nesreče** se množe vsled brezbriznosti vlade, ker neče popraviti takih cest, ki so strme, kakor bi šel v nebesa. Za vse druge budalosti se vlada in njeni služabniki brigajo, a da bi rešila kmeta strmih klancev in s tem preprečila nebroj nesreč — za to ji ni mar! Za Drašice že obetajo nekaj let izpeljavo nove ceste — a de danes še ni nič. Se priporočamo!

† **Dež in nalivi** so mnogo škode napravili po Belokrajini pri Krmi. Skoro gotovo, da bede zopet „sila kola lomila“ pri živini kakor lansko leto.

† **V Metliki bodo nove volitve za župana**. Nekateri so se zadnjič hoteli iz kmetov, ki so prišli volit, norca delati; a prepričani naj bodo, da jim bodo sedaj ravno tisti na lašč zopet prišli volit, če je zabavljavec prav ali ne.

† **Gad je pičil** v soboto 24. junija popoldne 13 letnega dečka Gašperja Roz-

mana iz Starega trga pri Poljanah. Deček je šel pit vodo k studencu in pri tem se je zgodila nesreča.

† **Velikanske nalive** se imeli pretekli teden v poljanski dolini. Kolpa je neprenehoma rujava.

† **Drobiž iz poljanske doline.** Ivan Mihelič iz Zagodaca je kupil hišo organista Zupana v Starem trgu, kjer misli otvoriti trgovino, tako da bomo imeli zanaprej pet trgovcev. — Tudi nova mlekarska obrt se nam obeta. Prišel je bode

let je že ves skup, a kakor kaže šole vendar še ne bomo dobili. Je pa zares imenitna ta gospoda! V krajih, kjer se vse upira zidanju nepotrebnih šol, tam se vsiljujejo ljudem šole; a tu, ko je pa denar skup že celih pet let, ko je število otrok zadostno, ko je pet za otroke v Stari trg preveč dolga, se pa ničesar ne ukrene. Zagozdačani in Podgorci zahtevajmo z vso odločnostjo, da se čim preje prične z zgradbo šole že letos, ker se na skrivnem nekaj kuha in splet-kari, da bomo še leta in leta brez šole.

splošni blagor vneti možje še v občini. Med take seveda ne moremo prištevati nekoga iz Starega trga, ki se vedno širokosti, kakomu je pri srcu splošen blagor občine.



## Notranjske novice.

— **Zadeta se je čutila** „Notranjska posojilnica“, ker smo dokazali, kdo od neje posejuje. Veseli smo bili njene izjav.



Uccellini (Kotor)      Mahnič (Krk)      Jeglič (Ljubljana)      Nagl (Trst)      Averza (tajnik)      Mavrovič (Senj)      Zaninovič (Hvar)      Puljič (Sibenik)  
Nakič (Spljet)      Dvornik (nadšk. zadrski)      Posilović (nadšk. zagrebški)      Serafin kard. Vanutelli (tajnik kongr. sv. obr.)      Panici (nadšk. goriški)      Jordan (Poreč)      Flapp (Dubrovnik)      Marčellič

Slovenski in hrvaški škofje pri posvetovanju o glagolici v Rimu od 21. do 31. majnika 1905.

trgovec in gostilničar Pavel Mujerle. — Iz Amerike je prišlo v zadnjem času več deklet starotrške župnije, a so strašno „nobel“: klobuk na glavi in pajčalon čez obraz! — Zblaznel je Jožef Rom iz Deshove vasi. Prepeljali so ga v norišnico. — Birma in posvečevanje velikega oltarja bode v Starem trgu 19. julija. — V Nemški Loki bode romarski shod letos izredno dne 16. julija. Ob tej priliki se ustanovi za to župnijo tudi dekliška Marijina družba.

† **Zagozdačani kvišku!** Okrog 15 let se je nabiral denar za šolo in pet

Če noče okrajni šolski svet ničesar storiti, čemu so pa še višje šolske oblasti?

† **Starotrška občina** bode imela letos občinske volitve. Lepi Petriček se sicer izgovarja, da komaj čaka, da bi odložil župansko čast, ker je je baje sit. Mi smo pa mnenja, da so te le obupni vzdinlji preklavernega srca, katero vidi, da se ni celo troletno doba županovanja nič storilo v občno korist, in da so občinarji siti njegovih zvutih besedij. Zato pa le v kot možje z lepim Petričkom pri prihodnjih občinskih volitvah, saj se dobe odločni, delavni in za

da ona posojuje res po 6%, medtem, ko tudi prizná, da cerkev posodi le po 5%. To je pa tudi, kar smo hoteli dokazati. Torej je res, da je cerkev ceneja pri posojilih.

— **Gospodar pri posojilnici.** Zadnjič enkrat se vam je že „Notranjec“ hudo zameril, ker je tako budalost pisal o generalih. Res, tako se vam je zameril, da je nekdo hotel odstopiti od konsorcija. Če torej hočete, da se ne bomo iz „Notranjca“ norčevali, povejte fantičem, kateri ga pišejo, da naj pazijo, kaj pišejo. Če bodo pa take kozličke streljali, se bomo seveda mi smejali.



Vsa vaša „Poslana“ nam te dobre volje ne bodo vzela. Upamo, da bote ta naš nasvet vpoštevali, saj, kakor sedaj vidimo, je „Notranjce“ precej vaš list.

— **Nekaj na uho.** Notranjska posojilnica se je pre naglila. Povedati moramo, da smo to posojilnico kot dokaz le v toliko porabili, da dokažemo, kako smešen je „Notranje c“. Na prvi strani zabavlja brez cerkve, ker posojujejo po 5%, na zadnji strani pa priporoča Notranjsko posojilnico in pristavi zraven, da posojuje po 6%. Ali ni smešen tak gospodarski list?

— **Farška bisaga** zopet na krožniku! Gospodje! Ali vas ni sram, da kdo v vašem imenu piše o stvareh, katere vi v zasebnem življenju obsojate? Ali res hočete ljudi slepiti? S farško bisago jih skoraj ne morete več, ker ta predmet je že tako omlaten, da mu že noben Baraga več ne verjame.

— **Vaš rezervni zaklad** bi bil pa lahko še precej večji, ko bi se ne pustili tako dobro plačati. Dajte še kako „Poslano“, vam lahko še nekaj povemo.

— **Samo tri liste berila** ima zopet „Notranjčeva“ 13 številka. Ali bote zopet rekli, da lažemo? No, pa recite, bomo vsaj vedeli, kdo laže!

**Slovenka odlikovana od sv. očeta Pija X.** Velečenjeno g. Ivano Sorman, rojeno na Pivki v Žejah h. št. 16 fare Slavina, dosedanjo voditeljico tržaške sirotišnice svetega Jožefa, je sv. oče odlikoval s „križcem za cerkev in papeža“ (pro ecclesia et pontifice) — Preblaga naša rojakinja je storila toliko v prid sirot, da se komaj dá popisati. Vsi so njeno delovanje kar občudovali in zato so jo vsi tudi s oštovali. A ona je ostala vedno ponižna in polna krščanske ljubezni posebno do zapuščenih otrok. Ker je delovala take požrtvovalno v smislu sv. cerkve in sv. očeta, je dobila tudi omejeno odlikovanje.

— **Hrenoviške novice.** Še je vsem v živem spominu lanski veliki požar v Šmihelu, ki je opustošil skoraj do cela precej veliko vas naše fare. In danes na obletnico tega nesrečnega dneva je že vsa vas zopet lepo postavljena, hiše so večinom krite z opeko. Na dan obletnice je bila v Šmihelu sv. maša in potem procesija po vasi in pri tej priliki so naš priljubljeni gospod župnik blagoslovili vse hiše. Veliko je še dela po vasi in še bodo zidarji in mizarji precej zaslužka imeli, a potem bo pa tudi vas ena najlepših v celi fari. Hvala vsem blagim dobrotnikom, kateri so se nas v naši nesreči spominjali. Bog bodi vsem plačnik za vse milodare, katere so nam usmiljena in dobra srca naklonila! — Naša dekliška Marijina družba je priredila tretjo nedeljo po veliki noči krasno igro „Lurška pastarica“, katera se je na splošno željo vseh

še četrto nedeljo po sveti maši ponovila. Obakrat je bila „dvorana“ napolnjena z ljudstvom do zadnjega kotička, in še mnogi so bili ostali zunaj, ker ni bilo več prostora dobiti. Igralo se je lepo, vsa čast igralkam!

— **Predrzni rop** je izvršil v železniškem vozu na postaji „Sapiane“ reške železnice neki Čič, star okoli 35 let. Ko se je brzovlak začel pomikati dalje, je na nasprotno stran postaje ropar odprl vrata voza, stopil na klop in potegnil nasproti sedečemu sopotniku uro iz žepa in pobegnil. Uro je lahko spoznati; ima dva pokrova. Na notranji strani pokrova je vrezano ime lastnika ure, z besedami: „Jos. Fatur, Šemhije št. 20“. Kdor bi enako uro videl, da jo kdo prodaja, se prosi, naj stvar naznani bližnjim orožnikom ali pa gosposki, da pride lopov pravici v roke.

— **Zagorje na Pivki 12. jun.** Šolarji zagorske šole imeli so šolsko veselico binkoštno nedeljo in pondeljek. Igrali so „Letne čase“. G. nadučitelj pa je lahko ponosen na lepem uspehu, katerega je dosegel pri svojih učencih in učenkah, v tako malem času. Igrali so kaj dobro; peli izvrstno; vidi se, da ima mladina zdrava pluća in tudi „talent“. G. nadučitelj pa bo imel kmalu izvrstne mlade pevske moči. Prvi dan so bili vabljeni na veselico možje; drugi dan fantje-dekleta. Veselica se je obakrat dobro obnesla.

— **Cesto čez Javornik** je cestni odbor dovolil. Kdaj se začne z gradnjo? Potreba nas sili, da želimo, naj se to zgodi čimprej.

— **Kaj bo to?** Poletje bo tu, delavec nič! Amerika nam bo vzela vse. Pol mladega sveta je že tam, kjer cveto rožice — pa tudi koprive. Bog se usmili!

## Iz Vipavske doline.

— **Kaj znajo naši c. kr.?** I. c. kr. orožniki na Colu: Nekega lepega dne prižene, v Vipavo kot „Landstreicherja“ nekega popotnika. Vjeli so ga na poti. V trgu se ga preiskali in dobili 140 K gotovine v žepu. Lep „Landstreicher“ to! Seveda je bil takoj oproščen in izpuščen. — Čez nekaj dni priženó malega pobiča v trg. Pri toliki pameti je že bil, da jih poznal ni, ker jih bržkone še nikoli ni videl. Zdeli so se mu nenavadni ljudje, pobere v naglici na cesti nekaj peska in ga v sveti jezi vrže za njimi. Ubogi revolucionar! Prignali so ga pred c. kr. sodnika z grozno kapo na glavi in zopet čudno oblečenega. Skoro bi jim bil strepetal na mestu. Seveda je bil milostno izpuščen. Nekaj dni potem zalotijo na cesti nekega Podkrajca, kateremu je bilo vino predalet v glavo zašlo, da mu je postajala cesta preozka. Revež mora z njimi v Vipavo. Na vprašanje sodnika, kaj je naredil, po-

nžno odgovori, da je namenjen v Trst, da pa se ga je malo preveč nalezal med potjo, sicer pa pustil vse primiru, le na cesto je bil hud ker je tako trda in dolga. Seveda je bil takoj izpuščen in je nadaljeval svojo pot v Trst. — Na Colu so imeli pogreb. Gre se za to, da odstavijo sedanjega mliškega oglednika, ker je klerikalec. Zato iščejo dlake v jajcu. Podpirajo jih tudi c. kr. orožniki. Pogreb se je z dovoljenjem c. kr. okr. glavarstva v Postojini določil za 13 ur pred zakonitim časom, ker je bil namenjen k pogrebu prijatelj iz daljne Gorenjske. In kaj stori postajevodja? On prepové pogreb pred časom, sicer bo poslal ovadbo v Postojno. Ali ni to znamenje skrajne vestnosti v službi!? — 2. C. kr. davkarija v Vipavi: Zakon veleva, da se mora vsaka skupna pogodba zaradi odmere pristojbine v osmih dneh izročiti v izvirniku in prepisu davkariji. Na izvirniku davkarija potrdi, da se je to zgodilo, in vrne izvirnik stranki, ker je dolžnosti zadostila. Ali zdaj pride prava „kunšt“ teh gospodov. Še tisti dan, ko je bila stranka pri uradu, jo znova pismeno povabijo, da se ima ta in ta dan z izvirno kupno pogodbo zglasiti pri davkariji. Skoraj se zdi, da niso več pri zdravi pameti. In zdaj si mislimo lepo pot katero bi imela prav po nepotrebnem stranka recimo v hudi burji, v zametih ali v vročini po dve, tri ure daleč. Je pač več kot dolžnost, kdor uboga. Takih slučajev je čedalje več. Vprašamo višje finančne oblasti, zakaj puste, da njeni organi napravljajo take sitnosti ljudem? Ljudstvo že itak nerado nosi davke v davkarijo, jeli ga bo take postopanje vzdignilo, da bo nosilo rajše? S tem se le vzbuja opravičena nevolja do c. kr. uradov. — 3. C. kr. okrajno glavarstvo v Postojini: To je postalo zadnji čas strašno natančno. Par predsedništev naših društev je izročilo sodišču, ker nista naznanili običnega zbora ozir. novoizvoljenega predstojništva o pravem času. Doslej je bila praksa različna, odslej bomo tudi mi natančni. Ni se čuditi, da sitnost z vso silo hit na dan, kadar se z uradnega dne v Vipavi, ozir. od težkih kozarcev v Ložah prinese mačka v hotel „Adria“ in potem v Postojino. Nad nekom se mora znositi. Le to je čudno, da vedno le klerikalce vščipne. No, pa saj s tem Avstrije rešujejo, pa mirna Bosna! — 4. Prepoved Otrokom prepovedujejo, da ne smejo raznašati „Domoljuba“. Na tega so posebno hudi. C. kr. okr. svet pa uradne spise pošilja zavite v „Slovenski Narod“ krajnim šolskim svetom in tudi župnim uradom. Pa bi si vsaj že glavarstvo preskrbelo lastne uradne kuverte, saj ni taka reč! Kazalo bo, da vračamo milo za drago, torej mi dopise, zavite v naš „Domoljub“, če se ne poboljšajo.



— **Letina na Vipavskem** dobro kaže, zlasti grozdja se obilno obeta, da ne še kmalu kako leto toliko. Bog le daj ugodnega vremena in Vipavci prav gotovo ne bomo stradali.



## Iz Beneške Slovenije.

(Izvirna poročila.)

**Nova maša.** V nedelje, 18. junija, je slovesno daroval svojo prvo sveto mašo č. g. Josip Domeniš. Med beneškimi Slovenci je nova maša še vedno izreden in jako slovesen praznik. Domenisova rodbina pri Trpečih je rodbina duhovnikov; novemašnik ima dva strica in enega bratranca v duhovskem stanu. K novi maši je prišlo čez 150 povablencev, izmed katerih marsikatera odlična oseba. Veselja ni manjkalo; vse pa je imelo domači, slovenski značaj. Slavoloki so bili odičeni s slovenskimi napisi in pri banketu je bilo slavljencu na čast deklamiranih več jako lepih slovenskih pesmi.

**Druga slovesnost** je bila pa dne 25. junija pri Sv. Lenartu. Položili so temeljni kamen za novo župnijske cerkev. Blagoslovil ga je sam nadškof. Priložnostni cerkveni govor pa je imel, namesto mil. g. nadškofa, monsr. Pelizzo, rektor videmskega semenišča, kateri je v poljudni slovensčini razložil mnogobrojnemu ljudstvu pomen tega cerkvenega obreda. Vreme je bilo krasno in navdušenja ni manjkalo.

**Avstrijski vojaki čez mejo.** Ravnekar sem čital v „Patria del Friuli“, da je na Matajurju prestopilo mejo in prišlo do vasi Ložec šest avstrijskih vojakov, češ, da so zgrešili pot. Po nekaterih pojasnilih vrnilo so se na avstrijska tla. Sumi se, da se nalašč napravili izlet v poizvedovalne namene. Z njimi je bil tudi neki častnik.



## Drobtine.

**Posvetovanje o glagolici v Rimu.** Katoliška cerkev, ki smatra edinost v veri kot najpotrebnejšo stvar, zahteva zaradi tega edinost v bogoslužju. Zato je določila, da se nekatera najbistvenejša bogoslužna opravila vrše v latinskem jeziku. A Vzhod, ki je imel že v najstarejših časih svoje bogoslužje, preden je bil še izpreobrnjen latinski zapad, si je ohranil svoj bogoslužni jezik in svoje obrede. Ker so Slovani na meji med Vzhodom in Zapadom, se ni čuditi, da se ravno med njimi bije borba za bogoslužni jezik. Istina je, da je bil staroslovenski bogoslužni jezik v starih časih bolj razširjen, nego dandanes. Italijani in avstrijska vlada so delali na to, da ga popolnoma uničijo, in zato je prišlo večkrat do velike nezadovoljnosti med hrvaškim

prebivalstvom ob Adriji. Da se stvar uredi, se je zadnji čas največ trudil krški biskup Mahnič. Papež Pij X. je poklical letos v Rim škofo iz nadškofje goriške, zadrške in zagrebške, da se o tem posvetujejo in svobodno oddajo svoje mnenje. Predsedoval jim je kardinal Serafin Vanutelli. Sklepne konference se je udeležil tudi papež Pij X. osebno. Odločilni sklep bo izdal sveti oče v posebnem pismu. (Glej sliko.)

**Živ pokopan.** Iz Banjaluke so nedavno poročali: Tu je umrl obrtnik Stojan Koljević Bugarin. Po pogrebu sta ostala na njegovem grobu le grebokopa, ki sta pričela sipati v jamo zemljo. Nakrat začujeta iz groba glas: „Bratje, zakaj me živega zakopavate?“ Grebokopa sta prestrašena pobegnili in prijavila stvar redarstvu. Policija je hitro odprla krsto, a bilo je seve že pozno. Stojan je ležal v krsti zadušen.

**Predor skozi Karavanke** bo veljal 1408 milijonov več, nego je bilo proračuneno. Od Celovca skozi Jesenice do Trsta bo nova železniška proga veljala 61,600 000 kron več, nego je bilo proračuneno.

**Berač, ki je zapustil dva milijona Rotschildu.** Neki Abram Fidler je prišel kot berač peš iz Rusije na Francosko. Lani meseca avgusta je umrl v Nici ter določil svojim glavnim dedičem glavarja družine Rotschildove v Parizu. Spočetka si je Rotschild mislil, da se je beraču zmešale, ali pozneje se je dognalo, da je zapustil vrednostnih papirjev za 2 milijona frankov. Rotschild tega denarja ni hotel sprejeti, marveč je poiskal revne sorodnike pokojnega ter jih tudi res našel v Rusiji. Med te se razdeli premoženje.

**Največ zdravnikov na svetu** ima ruski car. Ima jih osemindvajset, a ti so najboljši zdravniki celega carstva. Med njimi je eden vrhovni zdravnik, deset začasnih, trije kirurgi, štirje začasni kirurgi, dva zdravnika za oči, dva zdravnika za noge, dva dvorska zdravnika in naposled še trije posebni zdravniki za carico.

**Zaigral tri milijone in lastno ženo.** Bivši poročnik preobrašenskega gardnega polka, Vladimir Aleksandrovič Sasulič, ki so ga odpustili iz službe zaradi njegovih velikih dolgov, napravljenih pri igrah, je zaigral v neki moskovski družbeno noč tri milijone in slednjič še ženo, znano moskovsko lepoticu. Žena bi morala potem pripasti Sergiju Noviku, ki je dobil igro. Ta je res drugi večer prišel pijan v vilo Sasuličovo, da se polasti vile in žene Sasuličeve. Ta pa je na pragu svoje spalnice ustrelil Novikova in se potem sam javil policiji.

**Boj proti cigaretam.** Cigarete se baje zelo škodljive, prvič, ker se jih lahko mnogo več pokadi kot cigar, drugič

pa, ker je papir poln zdravju kvarnih snovi. V Holyoku, mestu v ameriški državi Massachusetts se časnik „Medicinska klinika“ najodločneje bori proti kadenju cigaret. Katoliška in protestantska duhovščina je edina v tem boju. Ugledni izdelovalci tobaka se obljubili, da podpirajo tozadevno postavo v tem smislu, da se prepove prodajati cigarete ljudem, ki še niso dovršili šestnajstega leta.

**Učinki alkohola v primeri z opijevimi.** Dr. Neisser je pisal iz Bata-vije zanimivo poročilo predsednikoma nemške družbe, ki se bori proti spolnim boleznim. Zdravnik poroča, da se v vzhodni Aziji prostitucija ne vrši tako javno kot v Evropi vsled tega, ker ljudje ne pijo alkohola; če se vrše v kakem azijskem mestu izgrede, so tega krivi le razuzdani evropski mornarji in evropske žene. Opij, ki ga kade malajci in mongolci, je sicer tudi škodljiv, pa veliko manj kot alkohol; opij ne razburja, ampak brez hrupa omami in upokojuje. Zdravnik pravi, da opij ne pokonča notranje prebavne in srčne organe, kakor to stori alkohol.

**Navidezno mrtev.** Ogrske nevine poročajo, da je v Leveči umrl po dolgi bolezni otrok nekega posestnika. Pogreb se je vršil v petek. Med sprevedom pa je bilo čuti iz krste trkanje. Pogrebci so vsi prestrašeni zbežali, le nekoliko bolj srčnih je ostalo, odprlo krsto, v kateri je ležal otrok z odprtimi očmi. Navidezno mrtev otrok se je kmalu opomogel ter utegne ozdraviti.

**Ameriški brzovlaki.** Vlak „Chicago New-York-Express“ prevozi na uro 80 milj. Vlak je sijajno opremljen, elektriško razsvetljen; ima jedilni salon, knjižnico, brivski salon in kopeli. Na njem je mnogo postreščkov, sobarjev in sobaric.

**Državni dohodki od alkohola.** Na Angleškem je 32 odstotkov državnih dohodkov od alkohola. S temi dohodki vzdržuje Angleška svojo vojno mornarico. Angleška dobi v a o d a l k o h o l a 37,188 000 funtov sterl. (okoli 893 milijonov kron) dohodka. Kanada in Holandska 19%, Rusija, Francozka, Belgija in Švedska po 18%, Nemčija 5%, Italija, Srbija in druge dežele po 2 odstotka.

**Monakovčani vedno manj pijo piva.** To grozodejstvo zabeležujejo vsi nemški listi iz cesarstva. Leta 1903. je prišlo na vsakega Monakovčana 139 litrov pive, l. 1904. pa samo 115 litrov, torej za 24 litrov manj. Mnogo je pripomoglo k temu antialkoholsko gibanje.

**Tako šolo bi tudi Slovenci potrebovali.** O čemur se pri nas še govoriti ne more, ker se nam zdi nedosegljiv ideal, to so že Nemci uvedli v prakso. To je ustanavljanje takih šol, ki dajejo otrokom za življenje dovolj izobrazbe in vaje v zemljedelskih opravilih. To so sole, ki so na posestvih, pri katerih gospodarji učenci sami. To misel je prvi uresničil dr. Lietz s svoje vzgojevalnice v Lesenburgu na Harzu. On sam popisuje svojo šolo takole: „Mislimo si od zahoda proti vzhodu se razprotirajočo dolino, po kateri teče potok med krasnimi lokami. Za senožeti navzgor leže njive, za njivami pa gozd. Na sredi doline



je dvor. Na obeh njegovih straneh je 115 arov lok, okolu 750 arov polja, 430 arov gozda, 50 arov pašnikov, na katerih je na tisoče sadnih dreves, 11 arov vrtov in 4 ari ribnikov. Posestvo nam daje v obilici vsega, česar potrebujemo za življenje. Ima čredo sedemdesetih glav govede, 250 ovac, 50 prašičev, 11 konj in 3 žrebeta. Tu lahko vsakdo vidi, kako raste, kako se dobiva in pripravlja to, kar dobimo na mizo. Je tu mnogostranska prilika za vrtnarstvo, zemljedelsko in gozdarsko delo. Na posestvu se seje žito, žanje in seče. Na posestvu se molze mleko in dela maslo in sir.

**Revolucionarno gibanje na Ruskem.** Vojaški upor je pokazal, da se maje oni steber, na katerega se je absolutizem najbolj opiral — da se v armadi in v mornarici revolucionarni elementi. Tak upor, kakor se je izvršil na vojni ladji „Potemkin“ pač ne more imeti nobenega uspeha in kaže, da ti uporniki nimajo one prevdarnosti, ki bi jih privedla do smetra. — Saj je uprav blazno, če se upre moštvo vojne ladje, ki nima nikakih sredstev, da bi se v upor tudi vzdržalo. Globoka in splošna je nevoljnost, ljudje so polni revolucionarnih idej, a manjka jim one energije in inteligence, da bi svoje namero izvedli.

Zato se ni čuditi, da je carska moč tudi sedanji upor v Odesi, v Lodzu in drugih mestih deloma zatrla. Pa ogenj, ki tli pod pepelom, bo bruhnil skoro gotovo pri prvi priliki zopet na dan. Da se bo slednjič birokracija morala privaditi na misel, da ni ona edina poklicana misliti za vse ljudstvo, to je pa gotovo, ker se ljudska misel dviga in sili povsod na dan.

V Peterburgu se je zbrala nedavno pravoslavna duhovščina. Znano je, da hrepené ruski popi po neodvisnosti od uradništva. Danes ima policaj v ruski cerkvi večjo oblast, nego škof. Poniževalne vezi birokratske - bizantinskega cezaropapizma tlačijo rusko cerkev, ki vidi vzrok svoji zaostalosti za katolicizmom ravno v tem nenaravnem položaju. Na omenjeno zborovanje, ki se ga je udeležilo tudi nekaj škofov, pa pride nadadoma vladni komisar, naznani, da vlada ne pusti zborovati duhovnikom, in jih pozove, naj se razidejo. In šli so — na policijsko povelje. . . Tudi peterburški metro polit Antonij je padel v nemilost, ker podpira željo duhovščine, naj se namestu birokratskega „Svetega sinoda“, ki ni nič drugega, nego vrhovni policijski organ nad cerkvijo, uveljavi zopet starodavni ruski patriarhat, ki ga je Peter Veliki zatrl.

In tudi zastopniki velikih mest, „gorodskija golovy“, večinoma zapadno izobraženi možje, ki se videli življenje po drugih državah, zahtevajo ustavo. Sicer jih je mnogo iz strahu pred vlado svojo obnovljeno zahtevo zopet preklicalo, ko so videli, da car ne vidi rad takih izjav, a njihove misli se

niso izpremenile. Tako gre polagoma vse rusko javno mnenje proti vedno določenejšemu cilju konstitucionalne ustave.

Ne smemo pa prezreti, da je tu zadaj tudi mednarodno židovstvo, ki podpira revolucionarno gibanje z denarjem in tiskom. Judje upajo, da po revoluciji dobé enakovrnost v Rusiji, se vsilijo v parlament in v javne službe in tako dobé vodstvo v roke.

Tako se združujejo najrazličnejše sile, da pretresajo orjaško Rusijo. Nad njo pa bedi car v skrbeh, ne vedoč, kaj bi storil, komu bi zaupal. Boji se ustave, ker ne ve, s kakšnim ljudskim zastopstvom bi moral deliti vladarsko oblast. In taki upori ga le še bolj plašijo in opravičujejo one, ki odsvetujejo od ustave, misleči, da je rešitev edigo le v samodržstvu.

**Tristoletnica Marijinih družb na Kranjskem.** Omenili smo že enkrat te pomenljive tristoletnice. Nje praznovanje je po dogovoru z osrednjim vodstvom Marijinih družb vzela v roko moška Marijina družba v Križankih v Ljubljani. V ta namen je razposlala ravnokar vsem mladeniškim (in moškim) družbam po Slovenskem sledeče vabilo. Iz njega se razvidi, v čem bo obstajala ta slavnost.

Cenjena družba - posestrima! O Velikem Šmarnu letos bo ravno 300 let, odkar se je ustanovila v tedanji cerkvi oo. jezuitov pri sv. Jakobu v Ljubljani prva Marijina družba na Kranjskem ter na Slovenskem sploh. Samoobsebi je umevno, da tako znamenitega dne ne smejo prezreti sedanje Marijine družbe na slovenski zemlji, ki so vse osnovane po načelih in navodilih prve ljubljanske Marijine družbe.

Da se dostojno proslavi ta veliki spominski dan, je sklenilo podpisano načelstvo slov. moške Marijine družbe v Križankih v sporazumu z osrednjim vodstvom Marijinih družb za ljubljansko škofijo prirediti v nedeljo, dne 20. avgusta letos večje cerkveno slovesnost ter isto spojiti z blagoslovljenjem nove zastave podpisane Marijine družbe.

Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski so ta načrt odobrili ter v svoji veliki gorečnosti za procvit Marijinih družb sami izvolili prevzeti vse cerkveno opravilo.

Nujno je tedaj želeli, da se te izredne cerkvene slovesnosti vsaj po deputacijah ter z zastavami udeležé vse mladeniške in moške Marijine družbe na Slovenskem.

V to svrhu vabi podpisano načelstvo tudi Vašo cenjeno družbo - posestrimo, da se v kar največjem številu udeleži naznanjene slavnosti, ter podpisanemu načelstvu z vporabo priložene dopisnice vsaj do konca junija naznani, ako in v kolikem številu se udeleži povabljen družba.

Natančen spored vpošljemo z izkaznicami za vsakega posamega udeleženca

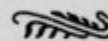
vred pravočasno vsem cenjenim družbam - posestrimam, ki se bodo odzvale našemu današnjemu vabilu. Za danes le omenimo, da se bo slovesnost blagoslovljenja nove zastave v slučaju lepega vremena vršila na trgu pred Križevniško cerkvijo, kjer bo tiha sv. maša, nagovor ter blagoslovljenje, ob deževnem vremenu pa v križevniški cerkvi. Tristoletnica se nato proslavi v župni cerkvi sv. Jakoba, kamor pridejo vse družbe v sprevodu in kjer bo slavnostni govor ter pontifikalna sv. maša.

Vsa slovesnost se bo vršila ob takem času, da ne bo treba nikomur prenočiti v Ljubljani: pričetek po 9. uri zjutraj, zaključek okolu 4. ure popoldne.

K sklepu pripomnimo še, da se bo izdala povodom slavnosti posebna brošura (knjižica), v kateri bo tudi opis te slovesnosti z natančnim oznamenilom vseh udeleženi družb.

V nadi, da se Vaša cenj. družba - posestrima v obilnem številu, ako ne polnoštevno, udeleži tega izrednega Marijinega slavlja, bilježimo velespoštovanjem Načelstvo Moške Mar. družbe v Križankih.

Ljubljana, 1. junija 1905.



## Narodno gospodarstvo. Terna.

„Pri nas smo zadeli v loteriji“, je zaklical nedavno v kmetijskem društvu na R. mlad gospodar, ki je imel v bližini čedno posestvice. „Vsi moji sosede in tovariši priznajo, da imamo pri nas najmastnejše in največ mleka, in res je tako. Kako je to prišlo, tega ne vem, rojeni smo pač pod srečno zvezdo in imamo najboljše mleko!“ „Da, res je to“, pravi sosed Črnivec in več drugih, „toda, kako je to prišlo, to ve samo Bog.“

Ne, spoštovani moji gospodarji, tako terno vam znam že zadeti, pravim jaz, oče Modrina in zato čemo takoj enkrat poskusiti, kje se je treba lotiti stvari. Kajti te srečne zvezde in terne niso nič drugega, nego pravilno ravnanje, kakor ga zahteva narava. Vzemimo v roko gospodarsko trojico: svinčnik, papir in tehtnico in pogledimo je-li je krma, ki jo poklada srečni Bogdan pravilno sestavljena in obenem, je-li je poklada dovolj. Če je tako, potem je zastavica rešena in vsakdo ima lahko v svojem hlevu toliko tern, da bodo vsi lonci polni mleka in smetane. Bogdan daje svojim kravam, ki tehtaje po devet starih stotov, toliko namešane krme (iz pese, ržene in pšenične slame, cegovne in otrobi), da dobi vsaka na dan po 2 in četrt funta beljakovine, 11 in četrt funta škroba, 18 lotov tolsče in kjer se tako krmi, tam gre vse lepo skupaj. „A, tako je ta stvar“, zakliče radostno gospodar iz Bogdanovine,



„stoj, stvar velja zapomniti si. Kosmata kapa, koliko mleka in denarja bi že lako imel, ko bi bil to preje slutil, vedel, ako bi bil preje — terne zadel. In pri tem je terna po ceni. Celo krmljenje me stane le 84 h na dan. Stric Tomaž potrebuje na teden blizu 50 K samo za beljakovino, Bogdan samo 35 in tako zasluži slednji samo pri nakupu 15 K na teden! V enem letu znaša to K 780 in 780 K je tudi vredno spraviti v žep.

He, ta terna!

Tako, ljubi sosedje, vid te iz srede praktičnega gospodarstva, kako se lahko zadene terna, ki se da vjeti skoro vselej s svinčnikom, papirjem in tehtnico, ako se je gospodar le naučil v šoli malega enkrat ena in ako hodi redno v kmetijsko-izobraževalno društvo. V kmetijskem društvu, tam kažejo terne. —

Boštjan A. je dobil danes pri živinskem premovanju prvo darilo za svoje žrebe, Štefan B prvo darilo za tele in Fabijan C. prvo darilo za svoje pujske. Tako so ponosni vsi trije, da komaj sami sebe poznajo od prevzetije in da zaničljivo gledajo doli na svoje tovariše: saj imajo najboljša žrebeta, najboljša teleta, najlepše prešičke!

Kako so prišli do tega, ne vedo, tudi niso sami tega zakrivili; v njihovih domovih so se pač naselile srečnosne bele žene in te jih delajo visoke in prevzetne. In vendar bi si lahko vsakdo privabil na dom te srečne bele žene, ako bi jasno poznal zakone živinske reje, večne, nespremenljive zakone narave. Toda ali najdemo tudi le sled tega znanja med nami? Med 1000 gospodarji jih je komaj 10, ki se jim sanja o tem, da ki bi le hoteli sanjati o tem. Ali ne gleda večina gospodarjev pri nakupu plemenskega junca, mrjasca za pleme le na denar, mesto na žival! 400 K je za tisoče že gorostasna vsota, in potem pride zakrnela in pokažena žival v faro — da se povzdigne živinoreja! Soseđa slaba plemenska žival prežene kmalu vse bele žene iz hlevov. Sreča pri živinoreji ni nič drugega nego uporaba naravnih zakonov, raba svinčnika in tehtnice.

„Pojte vendar enkrat z menoj na polje, oč! Modrina“, prav: nekega dne sosed Matjažič, „oglejte si moj oves, moje rž; kaj takega gotovo še niste videli! In res, Matjažič ima letos lep oves, lepo rž, zato govori: Pri nas je letos posebna sreča in si veliko domišlja zavoljo tega. — Da bi imel pa lahko vsako leto take srečo, razven ako neugodno vreme prekriža račun, tega Matjažič ne ve in tega ne potrebuje, vsaj upa, da bo imel tudi še v prihodnje srečo. In ako je ni, tedaj se krega nad Bogom in celim svetom in spušča svojo jezico nad vsakomur, ki ima opraviti z njim. Sreča pa pride, ako Matjažič odpravi kislino iz svoje zemlje, ogreje mrzlo prst, očisti svoje njive pirnice,

namoči svoje suhe travnike; ako pravilno gnoji, z gnojem prav ravna, na pravi način obdeluje zemljo, jemlje za setev dobro očiščene seme, z eno besedo, če vse tako vodi in ravna, kakor zahteva narava in kakor je vredila Modrost Stvarnikova.

Ta terna, te bele žene, te solnce sreče prihaja rado k vsakemu, ki se pobriga zanj, k vsakemu, ki si pridobi v mladosti potrebne znanja na kaki poljedelski ali zimski kmetijski šoli, pozneje kot možak pa rad čita kmetijske liste (Naredni gospodar, Kmetovalec), in zahaja z veseljem v Kmetijsko društvo.

Če pa ne poznaš svoje zemlje, ne razumeš življenja v rastlini itd. potem se ti tudi sreča ne približa. To je gotovo tako, kot dvakrat dve je štiri. Zato, prijatelj Modrina, ozri se najpreje po tej terni kmetijske izobrazbe in potem bo sreča vedno pri tebi, ob vsakem času, na vsakem kraju. Tako pravim jaz, tvoj prijatelj Fr. Pengov.

**Čebelarški shod** bo v nedeljo, dne 9. t. m. v Gorjah pri Bledu v prostorih bralnega društva. Začetek ob 4. uri popoldne.

## Tržne cene.

**Semena:** Domača detelja novo blago K 55.— do K 58.—; nemška detelja (lucerna) K 125.— do K 135.—; gorenjska repa K 84.— do K 86.—; laneno seme, domače ozimno K 11.50 do K 12.—; konopno seme K —.— do K —.—; kuminovo seme K —.— do K —.—.

**Fižol:** Rudeči ribniški K 12.50 do K 13.50; rudeči Hrvat K 11.— do K 11.50; prepeličar (koks) K 13.— do K 14.—. (Vse cene semen in fižola veljajo za 50 kg blaga, kakor ga kmetovalci pripeljejo naprodaj in sicer novo blago.)

**Krompir** 50 kg K 5.—.

**Suhe češplje:** v dimu sušene K —.— do K —.— brez dima sušene K 18.— do K 19.—

**Orehi** domači: K 13.— do K 14.—

**Ježice** nove: K 6.— do K 6.25

**Med** s čebelami: po K 37.— do K 38.50 za 50 kg.

**Kože.** Goveje, težke nad 40 kg po K 50.— do K 52.—.

„težke od 30 do 40 kg „ „ 44.— „ „ 46.—.

„ lahke „ „ 42.— „ „ 44.—.

(Te cene veljajo za 50 kg in sicer na kože izdelane po tukajšnjih običajih v rogovih vred.)

Bikove kože po K —.70 za kg.

Telečje kože: K —.65 za kg.

Kozličeve kože po K 1.25 do K 1.30 za kg.

Svinjske kože: Čiste brez napak K 40.—

Druge vrste K —.28 do K —.30 za kg.

Kože lisic po K 10.— do K 11.—

„ kun belic „ „ 30.— „ „ 31.—

„ rumenic „ „ 36.— „ „ 38.—

„ dihurjev „ „ 6.— „ „ 6.50

„ vidr „ „ 24.— „ „ 25.—

Kože zajcev po K 50.— do K —.— za 100 kom.

**Pepelika** (potošl) po K 32.— za 50 kg.

**Žito.** (Tržne cene za mesec april. Veljajo za trgovce, ki kupujejo blago po teh cenah. Vse cene so zaračunane za 100 kg. blago postavljeno v Ljubljani. Za drobno prodajo pa veljajo cene po pogodbi.)

Ogrska pšenica K 20.—; hrvatska K 18.—;

kranjska K 18.—; rž K 17.00; ajda K 17.—;

ječmen K 16.00; proso K 12.—; koruza (amerikanska) K 16.40; činkvantin K 19.00; oves

(domači) K 18.—; oves ogrski K 19.—; oves

hrvatski K 18.—.

## Za smeh in kratek čas.

Tonček: „O ko bi bila šolska soba okrogla!“ — Oče: „I zakaj že?“ — Tonček: „Nikoli bi mi ne bilo treba v kotu stati.“

Žena: „Že spet prihajaš iz gostilne!“ — Mož: „Vedno vendar ne morem tam ostati.“

Oče: „No, zdaj ko si se oženil, vendar ne boš več počenjal nenmnosti.“ — Sin: „Res je, ta je bila zadnja.“

(V jezici: „Več imam jaz razuma v glavi kot vi v petah!“

Samogovor: „Oropali so me in dobili pri meni samo 12 krajcarjev. Kaj si bodo zdaj o meni mislili!“

Teta: „Jožek, to ni lepo, da si rekel Frančku tepec. Obžaluj to!“ — Jožek: „Obžalujem, Franček, da si tepec.“

Brivec: „Ta pomada najbolj pospešuje rast las. Pleša pri uporabi te pomade je izključena.“ — Kupec: „Zakaj pa je sami ne rabite, saj imate komaj pet las na celi glavi?“ — Brivec: „Jaz hočem ravno pokazati, kako nesrečni so tisti, ki ne rabijo te pomade.“

Učitelj: „Kaj je bil Kolumb?“ — Učenec: „Ptica!“ — Učitelj: „Kako moreš reči kaj takega?“ — Učenec: „Saj ste zadnjič rekli, da nam boste nekaj povedali o Kolumbovem jajcu.“

Katehet je hotel učencu pojasniti, kaj je čudež in pravi: „Če bi se vrgel iz stolpa na tla in bi se mi nič ne zgodilo, kaj je to?“ — To je slučaj! — „Kaj pa če bi se drugič ravno tako zgodilo?“ — „To bi bela sreča!“ — „Kaj pa, če bi se še tretjič tako primerilo?“ — „To je pa že — navada!“

Prostak: „Pokorno javim, gospod stotnik, da sem zgubil bajonet.“ — Stotnik: „Tako v ječo za toliko časa, da ga najdeš.“

Umirajoči pijanec je prosil za kozarec vode, ko su mu rekli, da se mora spraviti s svojimi sovražniki.

## Besedni uganki.

I.

Ko zlato žarno jutro vstaja, ko svetlo solnce zopet vzhaja, takrat zagledaš me ob sebi in čudiš se — zakaj se ne bi? — in čudiš se dolgosti moji in pa postavi majhni svoji. In solnce višje se vzdiguje, a moja se dolgoti skrajšuje. Ko solnce pota pol preplava, najkrajša moja je postava. Zdej solnce dalje se nagiba, da pride zopet tja do hriba; Pa glej! Čimdalje solnce plava, tem večja moja je postava. Ko solnce za goro izgine, postava moja z njim premine; in kadarkoli zopet vzide, pa z njim postava moja pride.

II.

V človeški glavi smo doma, zato nas lahko vsak pozna; nikdo pa nas še videl ni, nikdo še nas potipal ni. Vsak dan imaš nas v svoji glavi, kako se nam pač neki pravi? Le vprašaj kmeta, učenjaka, pobožnega in posvetnjaka, poprašaj ves človeški rod, ki še živi na zemlji tod — in vsakdo lahko ti pové kako nam pravijo ljudje.

## Rešitev besednih ugank v zadnji številki:

1 Jelka — jelša. 2 Kip.

Nagrado je dobil:

Ivan Koporc, Gradec, (Babenbergerstrasse 106, I. nadstr.)



**Loterijske srečke.**

Dunaj,	1. julija	12	3	48	13	21
Gradec,	1. julija	6	43	32	82	64
Trst,	24. junija	8	9	19	23	64
Linc,	24. junija	66	3	46	56	37



**Svarilo!** Doktorja pl. Trnkoczy-ja  
**kranjski redilni prašek  
za prašiče**

je dobiti pristen le pod zakon. zaj imenom

# Mastin

*Ponarejalci se zakonito kaznujejo.*

**Za prašiče, pujske, krave, teleta,  
vole, ovce, konje, perutnino** itd.

Svetovnoznano, najboljšo, zdravo, dietetiško redilno sredstvo, se porablja kot dodatek h krmi. Je prejelo tisoče zahvalnih pisem o dobrih redilnih uspehih in na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju gornje najvišje odlikovanje. 1903 D (8)

Zavoj za 50 vin. **pri vsakem trgovcu.**  
Po pošti 5 zavojev pod naslovom: lekarna Trnkoczy, Ljubljana. **Prekupci rabat.**



378 D 20-7

**Samo  
6 dni!**

## Havre-New-York

voziljo zanesljivo najhitrejši brzoparniki  
Francoska prekomorska družba.

Edina najkrajša črta čez

## Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezpl. pojasnila daje edino  
oblastveno potrjena potovalna pisarna

**ED. ŠMARDA**

v LJUBLJANI, Dunajska cesta 18.  
nasproti znane gostilne pri „Figovcu“.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“  
izide dne 20. julija 1905.

### Zelodec prebavlja in čisti.

Da pa zamore zadostiti obema svojima nalogama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napenjati, temveč skrbeti, da se mu te dvojno delo kolikor možne olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. 431 (7-3) a

**Spreten žagar** se sprejme v trajno službo na žago na Primskovem pri Kranju. Plača po dogovoru. Zglasi naj se na žagi na Primskovem. 1345 D 1-1

## Cementne plošče

najceneje dobite enobarvne in slikane za tlakovanje cerkva in zakristij, za veže, hodnike in kuhinje, za trotoarje i. t. d. (1 m<sup>2</sup> od K 3 do K 6 loco Ljubljana); dalje cementne cevi 15-40 cm notr. svetlobe) in drugo cementno blago pri tvrdki cementarna na Pešati, J. Bliš & Comp., pošta Dol (Lusttal).

Vzorci v naravi na zahtevo!

Ljubljana **Josip Kordin** Ljubljana  
Pred Skofijo 3. **priporoča** Pred Skofijo 3.

svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za kr no. Raznih semen graha, vseh vrst trav: ravnišnice, mešane za suho in mokro zemljo najboljša krma za živino in konje, jesenski repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen, po nizkih cenah.

Poštanim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

481 D 12-8

Najodličnejši profesorji in zdravniki  
priporočajo pri pljučnih boleznih, kroničnem bronhijalnem kataru, oslovskem kašlju, skrofulozi, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsakdo, kdor dalje časa bolega za kašljem. Kašelj boljše je, boleznj prepričati, nego jih zdraviti.
2. Osebe s kroničnimi bronhijalnimi katari, katere ozdravlja Sirolin.
3. Kdor ima naduho katero Sir in zdatno olajša.
4. Skrofulozni otroci z oteklimi žlezami, očesnimi in nosnimi katari itd., pri katerih Sirolin sijajno vpliva na splošno hranitev.

# Sirolin

Povečuje slast do jedi in teže telesa, odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja, nočno potenje.

**Svarilo!** Nahajajo se manj vredni ponarejeni izdelki! Treba je paziti na to, da ima vsaka steklenica našo posebno znamko „Roche“ in zahtevati vedno le Sirolin „Roche“.

1334 D 4-1

# Roche

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.

**F. Hoffmann — La Roche & Co.,**  
Basel (Švica). Grenzach (Badensko).

## HERBĀBNY-jev podfosfornokislil apneni-železni sirup.

Ta pred 35 leti vpeljani, od mnogo sdravnikov odobreni in priporočeni

### prsi sirup

Je slez odstranjujoče in kašelj pomirjačo sredstvo. Ker ima v sebi grenke tvarine vpliva na dober tek in prebavanje in pospešuje reditev. To za tvorjenje krvi tako važno železo je v tem sirupu v lahko asimilirani obliki zastopano. Zelo koristno je za slabotne otroke, posebno za utrjevanje kosti, ker ima v sebi fosforovo apneno sol.

Cena eni steklenici Herbānyjevega apnenega železnega sirupa K 2-50, po pošti 40 h več za zavijanje. 2007 D 14-14



**Svarilo!** Svarimo Vas pred enakim ali podobnim imenom razširjenem, kar se tiče sestava in učinka našega originalnega preparata, čisto različne ponaredbe našega že 35 let obstoječega fosfornokislega apneni-železnega sirupa. Prosimo tedaj, vedno odločno zahtevati „Herbānyjev apneni-železni sirup“ in na to paziti, da se bode zraven stoječa, oblastveno vknjižena varstvena znamka na steklenici nahajala.

Edino izdelovanje in glavna raspošiljatev:

Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur Barmherzigkeit“

Wien, VII: Kaiserstrasse 73-75.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschläger, I. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy; Beljak: L. Assmann, Jobst & Schneider; Brežice: G. Elsässer dediči; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzl & Co; Celovec: P. Birnbacher vdova P. Hauser & I. Pichler, V. Hausers R. pl. Hillinger, I. Kometter; Crnomelj: P. Haika; Reka: A. Mizan, F. Prodam, G. Prodam, A. Schindler; Sovodenj: F. Kordon; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiterburg, P. Prendini dediči, M. Ravasini, Dr. J. Seivallo, A. Sutina, C. Zanetti; Velikovec: I. Jobst; Volšperk: I. Huth. 1968 18-14

1980 D 24-15



Nizke cene!

Ernest Hammerschmidt-a nasl.

## Madile, Wutscher & K<sup>o</sup>.

trgovina železnin in kovin,

LJUBLJANA, Valvasorjev trg 6, Prešernove ul. 50.

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Zahtevajte pri nakupu

1321 D 18-1

## Schicht-ovo štedilno milo

z znamko jelen.

Varstvena znamka.



Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

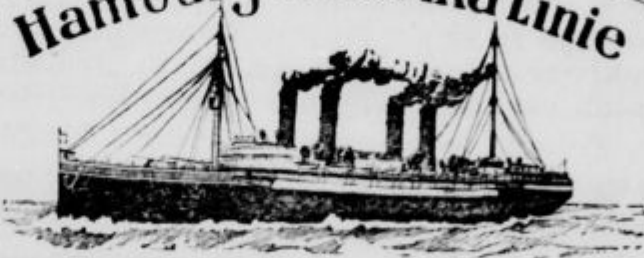
Pere izvršno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod!

**JURIJ SCHICHT, Ustje,** največja tovarna te vrste na evropski celini.

## Hamburg-Amerika Linie



775 D Zastopnik: 17-6

**FR. SEUNIG**  
Ljubljana

Dunajska cesta 31, zraven šrange.

Vožnja samo 6 dni.

Vsakovrstna pojasnila glede vožnje, kakor tudi preskrbitev priporočilnih kart družbe „Sv. Rafaela“ točno in brezplačno.

Ceno Česko posteljou perje



5 kg novega skubljenega K 9-50, boljšega K 12-; belega, jako mehkega, skubljenega K 18-; kron 24- snežnobelega, mehkega, skubljenega K 30-; kron 50-; Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lebes 159  
817 p. Plzen na Češkem.

Učenca

za krojaški obrt sprejme takoj Andrej Prettnar, Sava pri Jesenicah na Gorenjskem. 1134 D 3-3

## Slovenci!

le  
v domačo trgovino

pri 479 D 19-8

sv. Cirilu sv. Cirilu  
In Metodu In Metodu

v Ljubljani, Lingarjeve ulice 1

nasproti loteriji

kjer se dobiva fino moško sukno, naj-novejše volнено blago za ženske obleke. Naj-novejše rute vseh vrst. Bela in ru-java kotenina.

po zelo nizkih cenah.

Poštena in prijazna postrežba.

Zahvalj. se za doslej izkazano zaupanje.

Zahvalj. se za doslej izkazano zaupanje.

Lepo posestvo 1137 D 3-3

na Veliki Loki na Dolenjskem tik deželne ceste ob vodi preko mostu, le 4 minute oddaljeno od železniške postaje in pošte, je na prodaj pod zelo ugodnimi pogoji. Hiša je zidana, obstoji iz 5 sob, kuhinje in kleti, je krita z opeko. Zraven je na novo s slamo krit pod v prav dobrem stanju. Njiv je za 10 mernikov posestva, ki so obsejane z vsem potrebnim, ter gozd. Na željo se dobi lahko tudi več njiv in gozda. Več pové lastnik Alojzij Šlajpah, posestnik na Veliki Loki pri Trebnjem.

Gimnazijski konvikt

benediktinskega samostana v Št. Pavlu  
v lepi, zdravi legi v lavantinski dolini na Koroškem. 1235 D 3-2

Javna popolna gimnazija

in zasebni pripravljalni tečaj. Prospekte razpošilja na zahtevo samostansko predstojništvo. Sprejmo se tudi dečki-pevci proti štipendiji ali brezplačni hrani.



## Pozor Amerikanci

in vsi, ki prihajate v Ljubljano, na novo trgovino in zalogo izgotovljenih

**moških in ženskih oblek**

domačega izdelka. Velika zaloga sukna, obuval, srajc, klobukov, kovčegov (kofrov), robcev, šerp itd. po zelo nizki ceni. Trgovina se nahaja tik dobro znane Tišlerjeve gostilne v Kolodvorskih ulicah 26. kdor je kupil enkrat, pride vedno rad.

1138 D 24-9 **Marija Rovšek**, trgovka

Priden, pošten, trezen **oženjen delavec**, dobi **takoj**

## službo

njegova žena mora znati nekoliko kuhati, da bi mogla **gostilno** imeti ter delavcem kuhati. Mož bi delal razna dela. Stanovanje brezplačno. Zaslugek v gostilni je ves njihov. — Kje? pové iz prijaznosti upravništvo „Domoljuba“. 1136 D 3-3

## Botri pozor!

Za **birmance** priporočam svojo izbrano veliko zalogo najnovejših

## birmanskih daril



kot: ure za moške od 10 K višje, ure za ženske od K 9.50 višje; verižice, križice, obeske, prstane, zapestnice; najnovejše predmete zlatnine in srebrnine.

Za vsako uro se jam i dve leti.

Slavn. p. n. občinstvu se uskljudnje priporoča v obilic obisk

Fr. Hoffmann-a nast.

**Franc Keber**

1135 D urar 14-3  
Dunajska cesta 12,  
v hiši g. Matjana.

## Franc Stupica

v Ljubljani Marije Terezije cesta 1  
(zraven Figovca)

trgovinaz železnino, poljedelskimi stroji  
in špecerijskim blagom,

priporoča:

Portland- in Romancemet, železniške šine in traverze za oboke, štorjo za stropo, strešni klej in izolirplošče, razne štedilnike, peči, kovanje za okna „Patent Austrija“, železno pocinjeno in cinkasto pločevino, mreže za sejanje peska, mreže in bodoče žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, tehnične in uteže, vodne žage, nagrobne križe, samokolnice, orodje za mizarje, tesarje, kolarje, ključavničarje in kovače.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe, pumpe za gnojnico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, vso opravo za mlekarne, razno kuhinjsko opravo, lične ptičje kletke!

Velika zaloga slamoreznic, mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, trijerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnja, plugov in bran. Preproge za vozove, svetilke za kočije!

Semena za poljedelce, poljski mavec svetovnoznani redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje šteti in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in rudninske vode. 471 D (12-8)

Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerju“.

Stanje vlog 31. dec. 1904:

čez 11 milijonov kron.

Preje: **Gradlišče 1**, sedaj:  
**Kongresni trg 2, 1.**

Denarni promet 31. dec.

1. 1904: čez 46 milj. kron.

**Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!**

## Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

**4 1/2 %**

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženi 100 K čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1904: K 11,095.751.15. Denarni promet do 31. decembra 1904: 46,173.224.38.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na raspolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

4 D 12-7

**Dr. Ivan Šusteršič**,  
predsednik.

**Josip Šiška**, knezoškofijski kancelar,  
podpredsednik.

Odborniki:

**Anton Belec**, posestnik, podj. in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano, **Josip Jarc**, veleposestnik v Medvodah, **Dr. Andrej Karlin**, stolni kanonik v Ljubljani, **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani, **Matija Kolar**, župnik pri D. M. v Polju, **Ivan Kregar**, svet. trg. in obrtno zbornice v Ljubljani, **Frančišek Leskovic**, zasebnik in blagajnik Ljudske posojilnice, **Ivan Pollak**, tovarnar v Ljubljani, **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani, **Greg. Slibar**, župnik na Rudniku.

Stanje hranilnih vlog:  
nad 20 milijonov kron.

Rezervni zaklad:  
nad 700.000 kron.



## Mestna hranilnica ljubljanska

v Prešernovih ulicah št. 3

v lastni hiši, (poprej na Mestnem trgu  
zraven rotovža),

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženi obrestil plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. 1131 D 11-2

Posojuje se na zemljišča po **4 3/4 %** na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

## Katol. Bukvarna v Ljubljani

priporoča knjigo 1461 D (2)

## Slovenska kuharica

ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila.

Spisala in na svitlo dala **Magdalena Pleiwels**.

Peti pomnoženi natis z okoli 70 str. obsegajočim, po **M. Lavričar sestavljenim dodatkom**. Cela knjiga ima VIII. in 400 strani. — Cena K 3.—, elegantno v platno vezana 3 K 60 vin., po pošti 20 vin. več.

Vsestransko pripoznana kot najboljša kuhinjska knjiga.

Dobiva se po vseh knjigarnah.

Iz proste roke se **proda takoj POSESTVO** ki obsega njiv 1 1/2 ha, gozda 1 1/2 ha, vinograda 13 a, pašnika 13 a, travnika 6 a, vrta 55 a. Vsa poslopja v dobrem stanu. — Zglasiti se je pri lastnici **Ani Vozel**, Kovk št. 1, okraj Litija, pošta in železniška postaja Sava juž. žel. 1238 D 2-2

**Karlovarski želodčni in prebavni prašek**

s poprovo meto, zakonito zajamčeno, ima prijeten okus, je zdravniško priporočen in se vporablja pri nerodni prebavi, kroničnem želodnem kataru, krčih v želodcu, zgagi, gorečici, pehanju, slabem okusu, bljuvanju, pomanjkanju elasti. Če se rabi vstrajno, prenehajo vse želodčne bolezni. Priznalska pisma dohajajo vsak dan.

**Cena: Ena škatlička 3 kroni.**  
pri šestih škatlicah franko.

Izdeluje in razpošilja: **lekarna pri medvedu v Mor. Schönbürgu 47**. Dobiva se skoro v vseh lekarnah; kjer ni zaloge, naj se naroča naravnost. 657 D (13-7)

## Žrtev spovedne molčečnosti

Vrlo zanimiva resnična povest iz najnovejše dobe na Francoskem. Knjiga v obsegu 261 strani stane s poštnino vred K 2.10 in se dobiva v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani**.

### + Suhost +

Lepa popolna telesna razvilitost se doseže z uporabo zak. sajam. \* instancin praška za moč. od št. zlat. svetinjami v Partcu in Londonu 1904 od M. Dienemann v Bazin. Naglo pospeša telesno moč, ojačuje celotno življenjsko, v 6-8 tednih do 30 junov na leto. Zdraven pripor. Zalamč. neškodl. Strogo cenino. Mnogo zahvalite. Cena kartona s navodilom kron 2-50 brez poštne, trije kartoni K 7-50 franko. 2001 D 24-15  
Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko „Orlova lekarna“, Komotov (Češko) o 1202 B

V sajam se da, ali pa tudi pod ugodnimi pogoji proda v priznanem kraju ob okrajni cesti ležeče in v prav dobrem stanu se naša ajoče 1335 D 1-1

### malo posestvo

z gostilno, lepim vrtom, krogličem in drugimi gospodarskimi poslopji pol ure oddaljeno od železniške postaje. — Kje, pove upravništvo tega lista.

Radi pomanjkanja prostora proda se več **slamoreznic** :: mlatilnic ::

en gepelj, in več drugih poljedelskih strojev za zelo nizko ceno.

**A. Sušnik**  
trgovina s spicerijo in železnico. Ljubljana, Zaloška 1340 D cesta. 6-1

Obrtna Akademija Friedberg pri Frankfurtu o. M. politeh. zavod za strojne, električne in stavbene inženirje in arhitekte. 205 D 10-9

### Več izurjenih pomočnikov

sprejemam takoj v trajno delo ter par učencev v pouk 12-9 D 1-1

**Ivan Intihar**  
kolarski mojster na lgu pri Ljubljani.

### Suhe jedilne gobe

(za gosp. gobe) kupuje v vsaki množini v vrečah po 10-25 kg **A. Šmyra**, Dunaj 17, Elterleinplatz 7. 133 D 20-1

Napredaj je 1335 D 1-1  
**malo posestvo**

obstoječe iz polja enajst birnov posestva, dobro zraslečnega goroda, hiše in gospodarskega poslopja. Redi se lahko troje goved in 6-8 prašičev. — Posestvo se nahaja v dobrem stanju, lepo v samoti, le pol ure od Pilberka proti Dravi blizu ceste. Proda se zavolno bolehnosti. Več pov. igavej tapuder p. d. Skorjanc, p. Pilberk, Sp. Kerško.



1903 D 24-16

### Popolno prepričanje,

da je lekarnarja Thierry-a Balsam in centif. mazilo p. vseh notr. boleznih, influenci, katarib, krčih in vseh vrst. slabostih, motenju v prebavi, ranah, abscesih in telesnih poškodbah itd. nedosežno varsko sredstvo. Vam pojasni pri naročilu balsama ali na željo posebej brezplačno poslana kuzilica s tisoč letih, zdravilnih pisni kot domači svetovalec. 12 mal ali 6 dvojnih stekl. balzama 5 kron, 60 malih ali 30 dvojnih steklenic K 15. — Drajonška cestilijakoga mazila franko 3 K 60 v. Prosim nasloviti na lekarnarja A. THIERRY v Pregradi pri Rogi-iki-Stajini. — Ponor. in razprod. ponorejanj se sodaljsko zasledajo.

### „Amerika“.

**E. Kristan**  
oblastveno koncesijonirana potovaina pisarna

za

**Ameriko**

v Ljubljani,  
Kolodvorske ulice 41

(18-6) (na dvorišču.) 468 1)

### „Amerika“.

**Cementna zarezna stresna opeka**  
iz portland-cementa in peska

Strebo priobnošt.

Patentirana v 30 državah.



Trpezinjska in lahkejša streha, kakor iz vsake druge vrste stresnih opek iz ilovice 10 D 12-10

Eingetz. Schutzmarke

Edini izdelovatelj za Kranjsko

**Janko Traun**

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

### Lepa birmanska darila!



Krasna darila za birmo, kakor ure, verižice, kr žce, obeske, prstane, zapestnice, sploh

najrzičnejšo zlatino in srebrnino v modernem secesionističnem slogu po najnižjih cenah priporoča p. n. občinstvu,

**Fran Čuden**  
urar in trgovec v Ljubljani,  
Prešernove ulice, filijalka na Mestnem trgu. 256 52-25

Novi ceniki tudi po pošti brezplačno.

### Otvoritev gostilne!

Usojam si javiti čast. občinstvu, da sem staroznano gostilno 1278 D 1-1

### v Komendi pri Kamniku

zopet otvoril in sicer v novi moderno zgrajeni hiši tik okrajne ceste.

Prosim, da se izkaže mojemu nasledniku isto zaupanje, ki se je skazovalo svoj čas meni. Velepoštovanjem

**Andrej Mejač**, vinotrtiec.

Z ozirom na zgoraj navedeno javljam, da sem to gostilno na svoj račun prevzel.

Točil bodem priznana Mejačeva vina, izborno pivo ter postregel vsikdar z gorkimi in mrzlimi jedili po zmerni ceni.

Razen lepih gostilniških sob je na razpolago prostoren vrt ter za konje zračni hlev. Slavno občinstvo pa prosim prav obilnega obiska!

Udani

**Jakob Malovrh**, gostilničar.



### Kmetska posejilnica ljubljanske okolice

registr. zadruga z neomejenim poročtvom

v LJUBLJANI, v lastni hiši na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinove ulice

obrestuje hranilne vloge po

2 D 12-7 **4 1/2 %**

brez odbitka rentnega davka, katerega leta posejilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. - 12. in od 3. - 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom poštno-hranilničnega urada Stanje rezervnega zaklada K 120.878 15. — Varnost hranilnih vlog je tudi zagotovljena po zadrugnikih.

Upravno premoženje Kmetske posejilnice znaša 7.024.717 89, stanje hranilnih vlog K 7.651.915 41.

Denarni promet K 32.039.761 84.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406.



### Izjava.

**Frančišek Gros**, sedaj bivajoč na dopustu v Goricih, prej nadučitelj v Sta. emtrgu pri Kočevju, priznava, da je pisal 9 marca 1905 na dež. šolski svet v Ljubljani neko vlogo, v kateri je žalil go-p kaplana **Petra Janca**, da pa isto sedaj kot nerresnično prekličče ter plača v prid škofovih zavodov v Št. Vidu znesek 30 K. 1339 D 1-1

V Kranju, dne 9. maja 1905.

**Gros S. F.**

### Rane

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko odpravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mešico vložno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot varnejše sredstvo za obvezo. To zdravi rane čiste, očišča rane, ojačuje vnetje in bolečino, bladi in pospešuje zatečenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pačica 70 vin. Proti predp. št. K 316 se pošljejo 4 pačice, ali K 4 60 6 pačice pošiljane prosto na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.



Glavna zaloga

**B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj**

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana: opej Nerudove ul. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobi pri zg. lekarnih: G. Plečoli, U. pl. Trakóczy, M. Mardetschläger, J. Mayr.

431a 20-8

### Tovarna prve vrste

finih švicarskih vezenin

išče dame z večjim krogom znancev za prodajo svojih festonov in čipk, blaz, žepnih robcev itd. po vzorcih proti visoki proviziji. — Cene v avstr. veljavni. — Blago poštno in carine prosto. Priglasila pod „Za G. 1127“ na Rudolf Mosse, St. Gallen, Švica. 1337 D 1-1